

Jaarstukken 2017

Stichting Katholiek Onderwijs De Streek

Dam 20A, 1613 AL Grootebroek
☎ 0228-524096
bestuursdirectie@sko-destreek.nl
www.sko-destreek.nl

Versie: 22 juni 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Voorwoord	5
2. Bestuursverslag.....	6
2.1 Algemeen.....	6
2.2 Missie.....	6
2.3 Visie	6
2.4 Logo SKO De Streek.....	7
2.5 Identiteit	7
2.6 Kernwaarden	8
2.7 De organisatie van SKO De Streek.....	8
2.7.1 Samenstelling Raad van Beheer	10
2.7.2 Managementrapportages.....	10
2.7.3 Besproken onderwerpen Raad van Beheer	10
2.7.4 Vergoedingen Raad van Beheer	11
2.7.5 Samenwerkingsverbanden	12
2.7.6 De schooldirecties	12
2.7.7 Werkgroepen	13
2.7.8 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)	13
2.8 Externe contacten.....	13
2.9 Afhandeling van klachten	14
2.10 Inspectie PO	15
3. De scholen	16
3.1. Leerlingenaantallen en prognose.....	16
3.2 Leegstaande lokalen en verhuur.....	16
3.3 Bekostigingsgrondslag en verdeling van de middelen	16
3.3.1 Onderhoud gebouwen.....	17
4. Ontwikkelingen bij SKO De Streek.....	18
4.1. Beleidsmatige voortgang.....	18
4.2. Onderwijs(kundig) beleid.....	18
4.3. Financieel beleid.....	20
4.4. Personeels- en formatiebeleid.....	20
4.5. ICT-beleid	22
4.6 Uitstroom en opbrengsten	24
4.6.1 Uitstroom leerlingen groep 8 naar het VO	24
4.6.2 Eindtoets.....	25
4.7 Personeel.....	26

4.7.1	Formatie	26
4.7.2	GGL per 1 oktober in 2014, 2015, 2016 en 2017	26
4.7.3	Procedure invulling en berekening functiemix schooljaar 2016-2017	27
4.7.4	Ziekteverzuim	28
4.7.5	Vervangingsfonds.....	30
4.8	Huisvesting en inrichting	30
4.8.1	Opheffingsnorm.....	30
4.8.2	Materieel / contracten.....	30
4.9	Doelstellingen SKO De Streek	31
5.	Financieel jaarverslag	33
5.1.	Algemeen.....	33
5.2.	Kengetallen.....	33
5.2.1.	Kapitalisatiefactor	34
5.2.2.	Solvabiliteit.....	35
5.2.3.	Weerstandsvermogen	36
5.2.4.	Liquiditeit.....	37
5.2.5.	Rentabiliteit	37
5.3.	Treasury.....	38
5.4.	Analyse staat van baten en lasten	39
5.4.1.	Beschouwing resultaat	39
5.4.2.	Analyse baten	39
5.4.3.	Analyse lasten.....	39
6.	Continuïteitsparagraaf / toekomstige ontwikkelingen.....	42
6.1.	Beleidsmatige zaken	42
6.1.1.	Gegevensset	42
6.1.2	Meerjaren Exploitatieoverzicht	43
6.1.3.	Meerjaren balansontwikkeling.....	44
6.1.4.	Risicoparagraaf.....	45
6.1.5.	Interne risicobeheersings- en controlesysteem	46
6.1.6.	Rapportage en verantwoording toezichthoudend orgaan.....	46
7.	Financieel jaarverslag	47
7.1	Algemeen.....	47
7.1.1	Balans	47
7.1.2	Grondslagen	48
7.2	Balans per 31-12-2017 en 31-12-2016 (na resultaatbestemming)	53
7.3	Staat van baten en lasten over 2017 en vergelijkende cijfers 2016.....	54
7.4	Kasstroomoverzicht per 31-12-2017 en 31-12-2016	55

7.5.1 Toelichting op de balans.....	56
7.5.1 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	60
7.6 Honoraria van de accountant	64
7.7 Verbonden Partijen.....	64
7.8 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen	65
7.9 Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (model G)	67
8. Overige gegevens	68
8.1 Bestemming van het resultaat.....	68
8.2 Gebeurtenissen na balansdatum	68
9. Toekomstparagraaf	69
9.1 Begroting 2018	69
Bijlage 1: Onze scholen	70

1. Voorwoord

Beste lezer,

Als stichting zijn wij verplicht dit jaarverslag op te stellen, maar persoonlijk zien we dit altijd als een kans om nog eens rustig terug te kijken naar wat er allemaal weer gedaan en gebeurd is het afgelopen jaar. In de snelle tijd waarin wij tegenwoordig leven heb je snel de neiging achter je te laten wat er gebeurd is en vooruit te rennen naar het volgende dat zich aandient. Rustig terug kijken geeft je de mogelijkheid nog eens na te denken of het allemaal goed was wat je gedaan hebt of dat je je realiseert dat op onderdelen ook weer nieuwe stappen gezet moeten worden.

Voor de laatste keer willen we hier De Regenboog in Westwoud noemen. Zo heette de school toen die nog binnen onze stichting viel. Tegenwoordig heet de school De Westwijzer nadat De Regenboog is samengegaan met Het Skitteljacht in Westwoud en beide scholen zijn opgegaan in één nieuwe stichting. Hiermee is de wens van de ouders in Westwoud in vervulling gegaan. Het is een lang proces geweest maar terugkijkend zijn wij ervan overtuigd dat dat nodig was om de kinderen in Westwoud het beste onderwijs te kunnen bieden.

In 2017 waren ook de eerste lerarenstakingen. De omvang daarvan was nog niet eerder vertoond. Het hele land deed mee. Ook binnen onze stichting werd gebruik gemaakt van het stakingsrecht. Dat betekende dat scholen ook echt dicht gingen en ouders zelf hun kinderen moesten opvangen. Gelukkig was daar bij de ouders breed begrip voor. Een signaal afgeven aan de politiek was ook hard nodig. Er moet iets gedaan worden aan de werkdruk en de salarisverschillen in het onderwijs zijn te groot. Dat maakt dat te weinig jongeren kiezen voor dit mooie vak en ontstaat een lerarentekort. Wij zijn overigens van mening dat de media-aandacht te veel gericht is op de minder mooie kanten van het vak en niet op de leuke kanten. Gelukkig zien de meeste personeelsleden dat wel. Wij stellen alles in het werk om, binnen de financiële kaders, leerkrachten voor de klas te houden. Als er dan echter een griepepidemie ontstaat, kan ook onze stichting er in uitzonderlijke gevallen niet om heen om leerlingen naar huis te sturen.

In 2017 is binnen onze stichting, nadrukkelijker nog dan eerdere jaren, gekeken naar hoe het onderwijs in de toekomst eruit moet zien. Onze kinderen moeten over 10 – 20 jaar volop kunnen participeren in die maatschappij. Dat betekent dat wij ons nu moeten afvragen of het onderwijs van nu nog wel passend is. Onze conclusie is dat er wat moet veranderen. Kinderen moeten 'eigenaarschap' ontwikkelen voor hun eigen leerproces. Talentonderwijs moet, naast kinderen die meer aandacht vragen, een belangrijke plek krijgen. Het onderwijs zal nog meer op maat aangeboden moeten worden. In het buitenland, maar ook in ons eigen land zijn, daar mooie voorbeelden van. Van die pioniers kunnen wij veel leren en dat doen we dan ook. Want waar het uiteindelijk om gaat bij alles wat we doen is: "Wat draagt dit bij aan de ontwikkeling van het kind."

Terugkijkend op 2017 kunnen we alleen maar trots zijn op SKO De Streek. Iedereen heeft zijn steentje bijgedragen om het beste te bieden aan de kinderen die ons toevertrouwd worden. Daarnaast hebben we de blik vooruit en zetten nieuwe ontwikkelingen in gang. Niet met een razende sneltrein vaart maar gedegen, kijkend hoe het was en het vervolgens toch weer beter kan. En dat doen we omdat binnen onze stichting ieder kind ertoe doet!

Namens de Raad van Beheer,
Jos Molenaar
Voorzitter

2. Bestuursverslag

2.1 Algemeen

Stichting Katholiek Onderwijs De Streek (SKO De Streek) is het bevoegd gezag van de katholieke basisscholen in de gemeenten Stede Broec en Drechterland. De Stichting omvat per 1 augustus 2017 negen scholen voor primair onderwijs met een katholieke identiteit. Met ruim 200 medewerkers verzorgt de organisatie het onderwijs aan 2218 leerlingen (1 oktober 2017). Elke school heeft een eigen directeur, met uitzondering van 1 school: Op de Pancratius en Meester Spigt is sprake van een meerscholendirecteur.

2.2 Missie

De missie van SKO De Streek luidt als volgt:

Het talent van ieder kind maximaal ontwikkelen door samen het beste uit ieder kind te halen, binnen een ambitieuze, lerende cultuur, vanuit een katholieke inspiratie en levensvisie. Uitgangspunt is hoogwaardig onderwijs, uitgevoerd door hoog gekwalificeerde leerkrachten. Speerpunten zijn toegankelijkheid, veiligheid, verbinden en vertrouwen.

SKO De Streek streeft ernaar het beste uit kinderen te halen en het talent van ieder kind maximaal te ontwikkelen, rekening houdend met de individuele mogelijkheden van het kind en met de verschillen die er zijn tussen kinderen. Met 'samen' bedoelen we dat we streven naar een balans tussen leerkracht gebonden en zelfverantwoordelijk/zelfsturend leren. Daarnaast is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid van scholen en ouders om er voor te zorgen dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen.

We willen dat alle scholen een verbindende rol spelen in hun directe omgeving. Actief meedoen aan activiteiten vanuit de (kerk)gemeenschap zien we als een vervolg van jarenlang opgebouwde relaties die de scholen in de dorpen een herkenbaar gezicht gegeven hebben. Daarmee maken we duidelijk dat een school deel uitmaakt van zijn omgeving en die omgeving ook sterker maakt.

Onze slogan luidt:

‘Waar iedereen er toe doet’

2.3 Visie

De toekomst van een organisatie gebeurt niet zomaar, die máák je. En daar heb je een visie voor nodig: een ambitieus, vooruitstrevend en origineel beeld van de toekomst.

De visie van de organisatie geeft een kort en helder antwoord op de vraag: hoe zien wij onszelf in de wereld van morgen? Het is het idee dat een organisatie heeft over de ontwikkelingen in haar branche en welke kant directie en medewerkers willen dat het opgaat.

De visie van SKO De Streek luidt als volgt:

- SKO De Streek is een organisatie die de beschikbare middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in wil zetten om kwaliteitsgericht, hoogwaardig onderwijs te waarborgen voor iedere leerling.
- Door het goed volgen en het begeleiden van leerlingen en het stellen van ambitieuze tussendoelen, willen we kinderen zoveel mogelijk ontwikkelingskansen bieden.

- Sociaal-emotionele resultaten en het ontwikkelen van creatieve talenten (o.a. door middel van kunstzinnige oriëntatie en muzikale vorming) van leerlingen vinden wij belangrijk.
- SKO De Streek onderzoekt en evalueert voortdurend kansen/mogelijkheden om haar sterke punten verder uit te bouwen en te laten excelleren.
- We creëren een veilige, duidelijke en uitdagende omgeving.
- SKO De Streek kent een integraal personeelsbeleid, waarbij persoonlijke ontwikkeling afgestemd wordt op schoolontwikkeling. Continue professionalisering en uitwisseling van kennis zijn daarbij middelen om het onderwijs hoogwaardig te houden.
- Binnen SKO De Streek zal de eenheid van scholen een herkenbaar gezicht hebben. Differentiatie binnen herkenbaarheid blijft een belangrijk gegeven waar het gaat om kwaliteit en inhoud van het onderwijs.
- Binnen de bedrijfsvoering van de organisatie zijn eenduidigheid en solidariteit kernwoorden en zijn efficiency en maatwerk uitgangspunten.
- Vanuit een gezamenlijke aanpak en binnen afgesproken en vastgestelde beleidskaders wordt er ruimte gecreëerd om de eigenheid, de kwaliteit en de daadkracht van de scholen te versterken.
- SKO De Streek is een organisatie die door gebruik te maken van ieders kwaliteiten de gezamenlijke kwaliteit wil versterken.
- SKO De Streek hecht veel waarde aan een klimaat waarin ruimte is voor de inbreng van medewerkers, ouders en leerlingen, een klimaat waarin ieder zich optimaal kan ontwikkelen en waarin alle medewerkers veel verantwoordelijkheid krijgen en dragen.
- SKO De Streek kent een duidelijke organisatiestructuur waarbij elke medewerker zijn verantwoordelijkheden heeft en neemt.
- De verantwoordelijkheden liggen zo laag mogelijk in de organisatie.

2.4 Logo SKO De Streek

Het logo van SKO De Streek is ontworpen door Maartje Bregman. Zij verwoordde de keuze voor haar idee als volgt: "Ik vond het een mooi idee om boven de naam een soort koepel te maken dat staat voor 'overkoepelend en beschermend'. De kinderen en de zon staan voor het plezier dat jullie met de leerlingen op de scholen beleven. Daarom is er een boog boven de naam te zien. Deze boog is op een kinderlijke manier getekend. Verder wilde ik het plezier laten zien door de kinderen te laten spelen op de boog."

2.5 Identiteit

Alle scholen van SKO De Streek besteden expliciet aandacht aan en waarborgen de katholieke grondslag, waarbij zij zich inzetten voor het welzijn van de ander en zichzelf. Dit doen zij door op een goede manier met mensen en omgeving om te gaan en zo mee te werken aan het realiseren van een betere wereld. De SKO De Streek scholen hebben naast aandacht in levensbeschouwelijk opzicht voor de eigen specifieke traditie ook aandacht voor andere religieuze en niet-religieuze tradities. Ieder probeert hier op eigentijdse wijze inhoud aan te geven vanuit de overtuiging dat de verschillende tradities elkaar veel te bieden hebben. Ook normen en waarden en principes maken hiervan deel uit.

SKO De Streek hanteert de volgende uitgangspunten bij het vormgeven van haar katholieke identiteit:

- het onderwijs is gebaseerd op katholieke grondslag;
- alle scholen besteden op eigen wijze aandacht aan activiteiten in het kader van onze identiteit. Iedere school zorgt dat de activiteiten vanuit de katholieke grondslag aantoonbaar zijn.

- continue inzet en aandacht voor ontwikkelingen van onze identiteit naar inhoud en vorm en deze zowel intern als extern uitdragen;
- onze katholieke identiteit zien als een bijzondere kwaliteit van onze scholen;
- onze leerlingen leren een stem te hebben, voelen zich gehoord en gezien, leren zich positief tegenover elkaar te gedragen, zijn zelfstandig en leren mede verantwoordelijk te zijn voor de groep, de school en de medeleerlingen. We bereiden onze leerlingen voor op een democratische samenleving en stimuleren actief burgerschap;
- onze scholen zijn toegankelijk voor iedereen waarbij uitvoering van schoolactiviteiten door ouders, voogden en/of verzorgers gerespecteerd en onderschreven worden;
- alle scholen besteden op eigen wijze aandacht aan activiteiten in het kader van onze identiteit.

Vanuit onze basisscholen is de behoefte geuit om samen te kijken naar de vormgeving van de katholieke identiteit van SKO De Streek voor de korte- en lange termijn, dat op draagvlak kan rekenen binnen de scholen en dat onderscheidend is.

Voorjaar 2018 is het besluit genomen om de identiteit van SKO De Streek te verwerken in het bestaande logo van SKO De Streek en daarnaast op elke school een bordje met het logo van SKO De Streek naast de ingang van de school op te hangen.

2.6 Kernwaarden

De visie en missie van SKO De Streek wordt gedragen door de volgende kernwaarden:

- Waar iedereen ertoe doet!
- Maatwerk
- Bezieling en inspiratie
- Ambitie
- Vanuit openheid samenwerken

Wij verwachten van alle medewerkers in de organisatie dat zij vanuit deze kernwaarden handelen en elkaar hierop aanspreken.

2.7 De organisatie van SKO De Streek

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een Stichtingsvorm en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41234504. De stichting kent een bestuursdirectie die lid is van de Raad van Beheer. De Raad van Beheer bestaat verder uit (in principe) vijf toezichthoudende leden. Zij komt gemiddeld zes keer per jaar bijeen.

De samenstelling, taken, bevoegdheden en de werkzaamheden van de Raad van Beheer, de bestuursdirectie en het schoolmanagement zijn vastgelegd in:

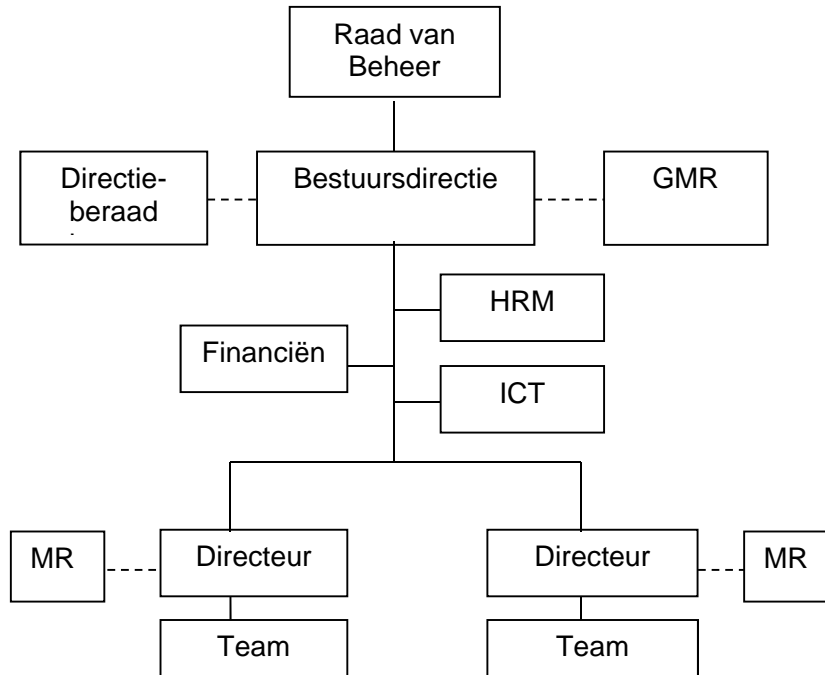
- de Statuten;
- het Stichtingsregister van de Kamer van Koophandel;
- het Bestuursreglement;
- het Managementstatuut.

De bestuursdirectie is bevoegd gezag in de zin van de onderwijswet- en regelgeving. Zij neemt besluiten en ziet toe op de realisering van de doelstellingen van de Stichting.

Het adres van de bestuursdirectie is:
Stichting Katholiek Onderwijs De Streek
Bezoekadres: Basisschool de Hussel, Dam 20a, 1613 AL Grootebroek.

Het organogram van de organisatie ziet er als volgt uit:

In dit organogram hebben de lijnen de volgende betekenis:

- een verticale lijn duidt op een hiërarchische relatie (lijnfunctie)
- een horizontale lijn geeft een ondersteunende relatie aan (staffunctie)
- een onderbroken horizontale lijn duidt op een relatie van instemming en advies

Onder SKO De Streek (bevoegd gezag nummer: 28563) ressorteerden tot 1 augustus 2017 de onderstaande tien katholieke basisscholen:

- De Jozefschool in Venhuizen 05JU
- De Pancratius in Oosterblokker 07AV
- De Meester Spigtschool te Hoogkarspel 07UV
- Het Kerspel in Hoogkarspel 09AB
- De Uilenburcht in Grootebroek 10FI
- De Hussel in Grootebroek 10WO
- De Molenwiek in Bovenkarspel 10ZY
- De Willibrordus in Bovenkarspel 11NE
- De Baskuul in Lutjebroek 11VV
- De Regenboog in Westwoud 05EV

De Regenboog te Westwoud is per 1 augustus 2017 gefuseerd met 't Skitteljacht en maakt per genoemde datum dan ook geen onderdeel meer uit van SKO De Streek.

Elke school heeft een directeur, een medezeggenschapsraad (MR) en een oudervereniging of -raad (OR). De MR heeft advies- en instemmingsrecht over een aantal voorgenomen besluiten.

De rechten van de MR staan vermeld in een reglement dat is gebaseerd op de Wet medezeggenschap op scholen (Wms).

2.7.1 Samenstelling Raad van Beheer

De Raad van Beheer bestaat uit:

Toeziethoudende leden, vijf personen, die in 2017 deel hebben uitgemaakt van deze Raad:

- dhr. J. Molenaar, voorzitter
- dhr. A. Bos
- dhr. G. Poppelier
- dhr. J. Klein Swormink
- mw. I. Mol

Bestuursdirectie:

- mevr. M. P.M. Harlaar-Bot

De Raad van Beheer wordt secretariael ondersteund door mevr. L. Poppelier.

De "Code Goed Bestuur Primair Onderwijs" dient als basis voor het bestuurlijk handelen. Naast de vergaderingen van de Raad van Beheer heeft de bestuursdirectie tussentijds, maar incidenteel afstemming met de voorzitter. Tevens voorziet de bestuursdirectie leden van de Raad van Beheer met specifieke portefeuilles van informatie; dat doet zij van tijd tot tijd in aparte bijeenkomsten.

2.7.2 Managementrapportages

De managementrapportages en andere informatielijnen tussen bestuursdirectie en de toezichthoudende leden van de Raad van Beheer vormen het toetsingskader voor de beoordeling op het goed functioneren van de bestuursdirectie.

De managementrapportages die tijdens de vergaderingen van de Raad van Beheer worden besproken, bevatten de volgende vaste onderdelen:

1. Algemeen
2. Onderwijs
3. Passend onderwijs/GSO & IB/Nieuwkomersklas
4. Kwaliteitszorg
5. Van werkdruk naar werkplezier
6. Lerende organisatie & Kenniscentrum
7. Samenwerking/Integrale Kindcentra
8. Huisvesting
9. ICT-beleid
10. HRM
11. Financiën
12. Externe contacten

Daarnaast wordt de Raad van Beheer geïnformeerd over lopende zaken die van belang kunnen zijn om de taak van toezichthoudend lid goed te kunnen uitvoeren.

2.7.3 Besproken onderwerpen Raad van Beheer

Belangrijke onderwerpen die in 2017 tijdens de vergaderingen van de Raad van Beheer aan de orde kwamen, waren onder andere:

- managementletter 2017;
- managementrapportages;

- verdere harmonisatie van processen en procedures die van belang zijn voor de RvB;
- jaarrekening 2016 (in overleg met de accountants);
- bevindingen van de accountants;
- de begroting 2018;
- meerjarenbegroting 2018-2021;
- het perspectief van de leerlingenprognoses op de scholen van SKO De Streek;
- het treasury statuut;
- bestuurlijk toetsingskader;
- resultaten audits;
- voortgang Passend Onderwijs;
- inspectierapportages en kwaliteitsinformatie over de scholen;
- opbrengsten LB-functies;
- Risicomanagement/frauderisicoanalyse;
- Nieuwe Dorpsschool Westwoud;
- werkplezier in de lift;
- trendanalyse opbrengsten onderwijs;
- leegstand lokalen;
- kwaliteitsprojecten/besteding algemene reserves;
- integrale Kind Centra (IKC's);
- Procedure Handboek AO
- Wet Werk en Zekerheid;
- stakingen;
- rondje langs de scholen;
- rooster van aftreden.

De Raad van Beheer was nadrukkelijk betrokken bij de volgende besluiten:

- de begroting 2018;
- de meerjarenbegroting 2018-2021;
- financiële managementrapportage;
- aanpassing treasury statuut;
- bestuurlijk toetsingskader;
- jaarstukken 2016;
- besteding algemene reserves;
- twee keer per jaar trendanalyse opbrengsten onderwijs;
- Nieuwe Dorpsschool Westwoud;
- stakingen;
- vergoeding RvB-leden.

2.7.4 Vergoedingen Raad van Beheer

De toezichthoudende leden van de Raad van Beheer ontvingen voor hun werkzaamheden in 2017 een kerstpakket en een honorering (€ 1.500,00 per jaar).

De bestuursdirecteur (mw. M. Harlaar-Bot) is ingeschaald volgens de CAO Bestuurders PO 2014 in schaal B4.

2.7.5 Samenwerkingsverbanden

Alle besturen in deze regio en de besturen van buiten de regio waarop leerlingen uit dit gebied staan ingeschreven, vormen, met één afgevaardigde per bestuur, gezamenlijk een nieuwe Vereniging. Dit samenwerkingsverband heeft als naam: "De Westfriese Knoop". De invoering van deze gewijzigde wet betekent dat de oude samenwerkingsverbanden en de REC's (Regionale Expertise Centra) per 1 augustus 2014 zijn opgeheven.

Per 1 januari 2018 heeft een besturenfusie plaatsgevonden tussen de Stichting Federatie Hoorn 2 (SBO De Wissel), Stichting 't Palet en Stichting Leerzaam (SO De Eenhoorn, VSO De Stormvogel, de twee Praktijkscholen in Westfriesland en SBO de Piramide). De genoemde scholen komen door dit besluit samen onder één bestuur te vallen. De scholen behouden ieder hun eigen naam, hun eigen identiteit, hun eigen manier van werken enz. Doel is, door de handen in elkaar te slaan, samen nog beter te kunnen zorgen voor de kinderen in onze regio die speciaal onderwijs nodig hebben.

De nieuwe stichting gaat verder onder de naam 'Trigoon'. Een Trigoon is een gelijkbenige driehoek. Met het nieuwe bestuur brengen we drie besturen bij elkaar en ook nog een keer drie verschillende onderwijssoorten, namelijk SO/VSO, SBO en Praktijkonderwijs.

2.7.6 De schooldirecties

Binnen de missie, de vastgestelde kaders en aan de hand van het meerjarenbeleidplan zijn de directies van de scholen verantwoordelijk voor het uitvoeren van vastgesteld beleid en het creëren van draagvlak binnen de school. Zij leggen daarover verantwoording af aan de bestuursdirectie. De directies van de scholen hebben maandelijks overleg tijdens het directiebestuur, dat voorgezeten wordt door de bestuursdirectie. Het directiebestuur is betrokken bij de beleidsvoorbereiding, -uitvoering en evaluatie.

In het schoolplan beschrijven de scholen de gewenste onderwijskundige ontwikkelingen van de eigen school over een periode van vier jaar. Hierin wordt aangegeven wat de scholen willen bereiken, hoe ze dat willen doen en wat daarvoor aan personele en materiële investeringen nodig zijn. Jaarlijks worden deze plannen in een verkorte weergave van enkele hoofdstukken in een meerjarenbeleidplan bijgesteld, wordt gekeken naar wat is gehaald en wat nog verder, al dan niet gewijzigd, ontwikkeld moet worden. Deze wijzigingen kunnen mede een gevolg zijn van de uitkomsten, opbrengsten, van de GSO's (Groepsgewijze Schoolonderzoeken met landelijk genormeerde toetsen).

Deze uitslagen van de GSO's worden door de bestuursdirectie met de intern begeleiders en de directeuren van de scholen doorgesproken en vormen het startpunt voor mogelijke aanpassingen aan het onderwijs en de leerlingenzorg op de betreffende school. Het is hiermee zowel horizontaal als verticaal een plannings- en verantwoordingsinstrument dat gericht is op kwaliteitsverbetering van de school.

Doel van SKO De Streek is, om gedeelde verantwoordelijkheid en eigenaarschap over de opbrengsten te genereren, zowel op bestuursniveau als op schoolniveau. Vanaf 2016 hebben bijeenkomsten plaatsgevonden met als doel om samen met de IB-ers en schooldirecties de bovenschoolse analyse door te spreken en met elkaar de plannen van aanpak en de schoolanalyses uit te wisselen.

Doel van de bovenschoolse analyse is, dat de bestuursdirectie in staat is de opbrengsten en overige ontwikkelingen van de individuele scholen goed te monitoren. Dit biedt de mogelijkheid op vroegtijdige interventies op bestuurs- en schoolniveau.

Daarnaast is een doelstelling kaders vast te stellen waaraan een plan van aanpak m.b.t. het proces van analyse tot evaluatie aan moet voldoen en wat tegemoetkomt aan een minimale administratieve last met als randvoorwaarde dat wordt voldaan aan de inspectienormen.

De bestuursdirectie bespreekt de ontwikkeling van iedere school tijdens de managementbesprekingen in april en oktober.

Overige besprekpunten van de bestuursdirectie met de directies zijn de inspectierapporten en de eventueel noodzakelijke opzet en uitwerking van de verbeterpunten, de algemene onderwijsontwikkeling, passend onderwijs, de begroting met beleidskeuzes en de financiële overzichten. Ook het schoolformatieplan en de mogelijk noodzakelijk sturing met betrekking tot mobiliteit, rekening houdend met voorrangsbenoeming en het ontwikkelen van een toekomstperspectief werkgelegenheid op stichtingsniveau, spelen hierbij een belangrijke rol.

2.7.7 Werkgroepen

Binnen SKO De Streek bestaat een aantal werkgroepen:

- IB-beraad (de intern begeleiders)
- ICT-beraad (de ICT-coördinatoren)
- Kwaliteitszorg
- Zorg en Passend Onderwijs
- Onderwijsontwikkeling
- IKC/PSZ/VVE
- HRM
- Financiën
- Identiteit en communicatie
- Huisvesting
- Projecten

2.7.8 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

Over schooloverstijgende zaken voert de bestuursdirectie, conform het vastgestelde reglement gebaseerd op de Wms overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR), die bestaat uit vertegenwoordigers van de tien Medezeggenschapsraden; te weten tien personeelsleden en tien ouders.

De bestuursdirectie draagt zorg voor een adequate informatievoorziening en is een deel van elke GMR-vergadering aanwezig om toelichting te geven en om informatie te verschaffen. De bestuursdirectie en staf dragen er zorg voor dat de beleidsstukken, die instemming dan wel een advies behoeven, tijdig aan de GMR worden voorgelegd. Daarnaast informeren zij de GMR over komende beleidsontwikkelingen en stellen de leden zo in de gelegenheid om een inbreng te hebben in de nader uit te werken beleidszaken.

2.8 Externe contacten

SKO De Streek is aangesloten bij Verus en de PO-Raad.

PO-Raad

De PO-Raad behartigt de gemeenschappelijke belangen van de schoolbesturen in het basisonderwijs. Van alle nieuwe ontwikkelingen, besprekingen en onderhandelingen houdt de PO-Raad de besturen met behulp van nieuwsbrieven en andere publicaties nauwgezet op de hoogte. Rond de invoering van Passend Onderwijs biedt de PO-Raad besturen de helpende hand. De PO-Raad vertegenwoordigt de besturen in het overleg met de regering. (onder andere de CAO-besprekingen).

Verus

Op het terrein van dienstverlening en informatie heeft Verus de bestuursdirectie, de staf en de directeuren van de scholen veel te bieden: telefonische antwoord en informatie op vragen, het juridisch toetsen van beleidsstukken, adviezen omtrent personeelsproblematiek; met allerlei denkbare zaken kunnen besturen en directies bij de Verus terecht. Regelmatig wordt door onze stichting gebruik gemaakt van de dienstverlening van Verus.

Gemeenten Stede Broec en Drechterland

Er is regelmatig constructief overleg geweest met vertegenwoordigers van de gemeenten rond huisvestingszaken en klimaatbeheersing in de scholen. Daarnaast neemt de bestuursdirectie deel aan het OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) en het LEA-overleg (Locaal Educatieve Agenda). Ook de schooldirecteuren hebben periodiek overleg op gemeenteniveau. Over de ontwikkeling m.b.t. Integrale Kind Centra (IKC's) is diverse keren overleg geweest. In de VVE-opzet (Voor- en Vroegschoolse Educatie) participeert SKO De Streek met een schooldirecteur.

Met ingang van het schooljaar 2016-2017 wordt 31 uur per week een combinatiefunctionaris ingezet voor het bewegingsonderwijs en sportstimulering op het basisonderwijs van SKO De Streek in Drechterland. Het project loopt gedurende de schooljaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019. De combinatiefunctionaris is in dienst bij Sportservice Noord-Holland. Voor de scholen in Stede Broec is afgesproken dat we voorlopig alleen in 2016-2017 en 2017-2018 gebruik maken van Sportservice Noord-Holland, met de mogelijkheid tot een voortzetting vanaf 2018-2019.

2.9 Afhandeling van klachten

Voor de scholen van SKO De Streek is een klachtenregeling vastgesteld. Hiermee wordt beoogd om te komen tot een zorgvuldige afwikkeling van klachten, waarmee het belang van betrokkene(n) en ook dat van de school is gediend. Iedereen die betrokken is bij de school kan van deze regeling gebruik maken. De klachten kunnen betrekking hebben op gedragingen en beslissingen van het bevoegd gezag en personeel of het nalaten daarvan en ook op gedragingen van anderen die deel uitmaken van de schoolgemeenschap. De klachtenregeling is alleen van toepassing als men met een klacht niet ergens anders terecht kan. Veelal kunnen klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school in onderling overleg op een goede wijze worden afgehandeld. Indien dit niet mogelijk is kan een beroep worden gedaan op de klachtenregeling. SKO De Streek is hiervoor aangesloten bij de Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs in Den Haag. In 2017 is 1 klacht binnengekomen bij deze commissie, die deze klacht ongegrond heeft verklaard.

Contactpersoon dhr. H. Nentjes
Postbus 82324
2508 Den Haag
telefoon 070-3925508

Op iedere school is een contactpersoon benoemd die in eerste instantie hulp kan bieden bij het indienen van de klacht bij de vertrouwenspersoon van het bestuur. Deze vertrouwenspersoon zal in eerste instantie nagaan of de klager getracht heeft met de betrokkenen of met de schoolleiding de klacht op te lossen. Naar gelang de ernst van de klacht kan de vertrouwenspersoon aanbevelen de klacht bij de klachtencommissie neer te leggen en zal daarbij dan ook behulpzaam zijn.

Ten aanzien van seksuele intimidatie zijn de scholen van onze stichting aangesloten bij de vertrouwenspersonen van de GGD Hollands Noorden. Ouders kunnen met de schoolcontactpersoon of rechtstreeks contact met hen opnemen.

Vertrouwenspersoon SKO De Streek:

GGD Hollands Noorden
t.a.v. Externe vertrouwenspersoon
Postbus 9276
1800 GG Alkmaar
Telefoon 088-0100550

De externe vertrouwenspersoon is in 2017 niet benaderd door één van de scholen van SKO De Streek.

Het volledige klachtenreglement ligt op elke school ter inzage. In de schoolgids van de scholen worden bovenstaande gegevens over de afhandeling van klachten beschreven. Ook de naam van de interne (school)vertrouwenspersoon wordt daarin vermeld.

2.10 Inspectie PO

In de schoolgidsen van de scholen is op verzoek van de inspectie Primair Onderwijs de volgende relevante informatie opgenomen: Inspectie van het onderwijs:

info@owinsp.nl

www.onderwijsinspectie.nl.

Vragen over onderwijs: 0800-8051 (gratis)

Klachtenmelding over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld: meldpunt vertrouwensinspecteurs 0900-1113111 (lokaal tarief).

Het onderzoekskader 2017 van de Inspectie van het Onderwijs (hierna: onderzoekskader) beschrijft hoe het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs (po) is ingericht. Het onderzoekskader van 1 juni 2017 vervangt het onderzoekskader van 10 oktober 2016 en is vanaf 1 augustus 2017 in werking getreden.

3. De scholen

3.1. Leerlingenaantallen en prognose

	01-10- 2013	01-10- 2014	01-10- 2015	01-10- 2016	01-10 2017
05EV De Regenboog	82	76	72	71	
05JU Jozefschool	280	281	282	296	299
07AV Pancratius	111	104	111	116	112
07UV Meester Spigt	241	242	226	222	229
09AB Het Kerspel	322	316	317	314	318
10FI De Uilenburcht	361	361	355	360	363
10WO De Husseel	156	161	168	177	184
10ZY De Molenwiek	308	284	268	275	276
11NE Willibrordus	296	275	264	251	251
11VV De Baskuul	189	180	179	177	186
totaal	2346	2280	2242	2259	2218

Prognose ontwikkeling leerlingenaantal

01.10.2016	2259 leerlingen
01.10.2017	2218 leerlingen
01.10.2018	2213 leerlingen
01.10.2019	2184 leerlingen
01.10.2020	2126 leerlingen

De prognose vanaf 2017 is exclusief basisschool De Regenboog.

3.2 Leegstaande lokalen en verhuur

Er is sprake van leegstand. Het lukt niet alle leegstaande lokalen aan derden te verhuren. Bij de brede schoolgebouwen (bij Het Kerspel in Hoogkarspel en Pancratius in Oosterblokker) is er sprake van meerdere gebruikers van het gebouw.

In sommige gevallen heeft de schooldirectie besloten om een leegstaand lokaal voor de school te gebruiken. Daar leegstaande lokalen niet in de vergoeding zitten, dienen de exploitatiekosten van een leegstaand lokaal door de school bekostigd te worden.

Sommige scholen hebben deeltijdverhuur (clubs die na schooltijd gebruikmaken van de aula of een lokaal) en een enkele school heeft permanente huurders kunnen vinden voor één of meer lokalen. Zo maakt de bestuursdirectie voor haar kantoor gebruik van twee leegstaande lokalen in De Husseel.

3.3 Bekostigingsgrondslag en verdeling van de middelen

SKO De Streek heeft op 1-1-2013 de lumpsum als volgt in haar organisatie toegepast.

De scholen ontvangen de materiële vergoeding minus de bovenschoolse materiële uitgaven (zoals administratiekantoor, accountant, externe deskundigen, verzekering, afschrijvingen, lidmaatschappen).

Integraal wordt het personele budget ingezet dat is samengesteld uit inkomsten personeel, budget personeel en arbeid. De bovenschoolse personele kosten worden daarop in mindering gebracht. Bij bovenschoolse kosten kan worden gedacht aan: dotatie jubilea, Arbo, scholing,

wervingskosten, interim-management, bovenschools aangesteld personeel, kerstpakketten. De lichte en zware zorgmiddelen van SWV De Westfriese Knoop zijn sinds schooljaar 2015-2016 volledig beschikbaar voor personele en materiële uitgaven ten behoeve van zorgleerlingen.

3.3.1 Onderhoud gebouwen

De schoolgebouwen van SKO De Streek staan in twee gemeenten, vijf scholen in de gemeente Stede Broec en, per 1 augustus 2017, vier scholen in gemeente Drechterland.

Tien schoolgebouwen

Er is een ongelijke uitgangspositie voor de scholen wat betreft de kosten van het noodzakelijk (groot) onderhoud. In de gemeente Stede Broec varieert de leeftijd van de gebouwen van 15 tot ruim 50 jaar. In de gemeente Drechterland beschikt SKO De Streek over redelijk nieuwe gebouwen (Pancratius en Het Kerspel) en gerenoveerde oudere gebouwen.

Aan de hand van een meerjaren onderhoudsplan (MOP), kan gezien worden welke middelen in een meerjarenplanning voor de schoolgebouwen moet worden uitgetrokken.

Uitvoering van werkzaamheden geschiedt op grond van planning. Iedere school beschikt over eigen middelen voor "klein onderhoud".

Najaar 2017 is het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd voor 2018-2037.

Sinds 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen in het primair onderwijs verantwoordelijk voor zowel het binnenonderhoud als het buitenonderhoud van de schoolgebouwen. De gemeente is nog steeds de verantwoordelijke als het gaat om de bekostiging van zaken als nieuwbouw en uitbreiding.

Problematiek huisvesting/leegstand

De stichting kent een aantal problemen inzake de huisvesting van haar scholen:

- De gemeente Stede Broec heeft gesprekken met betrokkenen gevoerd om de lokalenbehoefte, nodig om onderwijs te geven in de komende jaren, met elkaar bespreekbaar te maken. Dat moet op termijn leiden tot keuzes.
- De bedoeling is dat de peuterspeelzalen zoveel als mogelijk ondergebracht worden bij de basisscholen in de omgeving. Over het onderbrengen van peuterspeelzalen binnen de basisscholen en het ontwikkelen van bijvoorbeeld IKC's (Integrale Kind Centra), worden op dit moment gesprekken gevoerd door de schoolbesturen met Kappio, de gemeenten en overige belanghebbenden.
- Met name vanwege het feit dat het beleid m.b.t tuinonderhoud/groenvoorziening per gemeente verschillend is, is SKO De Streek in gesprek met de betreffende gemeenten, hoe dit zo goed mogelijk te organiseren voor de scholen van SKO De Streek.

4. Ontwikkelingen bij SKO De Streek

4.1. Beleidsmatige voortgang

In april 2014 is een strategisch beleidsplan 2014-2017 voor de stichting ontwikkeld en vastgesteld. Een nieuw strategisch beleidsplan voor augustus 2018 – augustus 2022 is in ontwikkeling.

4.2. Onderwijs(kundig) beleid

Algemeen

Alle scholen van SKO De Streek hebben een basisarrangement.

Planmatig werken

De verdere uitwerking rond het digitaal opzetten van goed functionerende plannen is in ontwikkeling.

Opbrengsten

Doel van SKO De Streek is, om gedeelde verantwoordelijkheid en eigenaarschap over de opbrengsten te genereren, zowel op bestuursniveau als op schoolniveau.

Vanaf 2016 hebben bijeenkomsten plaatsgevonden met als doel om samen met de IB-ers en schooldirecties de bovenschoolse trendanalyse door te spreken en met elkaar de plannen van aanpak en de schoolanalyses uit te wisselen. Doel van de bovenschoolse trendanalyse is het monitoren van de opbrengsten en overige ontwikkelingen van de individuele scholen door de bestuursdirectie. Dit biedt de mogelijkheid op vroegtijdige interventies op bestuurs- en schoolniveau. Daarnaast zijn kaders vastgesteld waaraan een plan van aanpak m.b.t. het proces van analyse tot evaluatie aan moet voldoen en wat tegemoetkomt aan een minimale administratieve last met als randvoorwaarde dat wordt voldaan aan de inspectienormen.

De bestuursdirectie bespreekt de ontwikkeling van iedere school tijdens de managementbesprekingen in april en oktober. Tevens wisselen de intern begeleiders hierover met elkaar informatie uit. De opbrengsten vormen een onderdeel van het bijstellen van de onderwijskundige jaarplanning van de school. De bovenschoolse trendanalyse wordt ter informatie aan de Raad van Beheer voorgelegd. De directeuren informeren de MR over de opbrengsten van de eigen school.

Passend Onderwijs

Op 1 augustus 2014 is de wetwijziging passend onderwijs in werking getreden. De scholen hebben de verantwoordelijkheid (zorgplicht) om voor alle kinderen die extra ondersteuning nodig hebben een passend onderwijsprogramma te bieden. Op initiatief van het samenwerkingsverband ontwikkelen allen scholen een Schoolondersteuningsprofiel, dat op de website van de scholen wordt geplaatst en jaarlijks wordt bijgesteld.

De school zoekt samen met ouders naar de beste onderwijsplek. Als onderzoek uitwijst dat de school de ondersteuning die het kind nodig heeft niet kan bieden, moet een passende plek worden geboden op een andere school voor regulier of speciaal (basis) onderwijs. Op deze manier kunnen we ervoor zorgen dat alle kinderen een passend onderwijsprogramma krijgen. Ook kinderen die daarbij extra ondersteuning nodig hebben. Alle kinderen een passende plek bieden, lukt alleen wanneer scholen en hun besturen in een regio afspraken maken. Daarvoor zijn samenwerkingsverbanden opgericht.

Passend onderwijs vraagt in de omgeving van het kind om een intensieve samenwerking van scholen onderling, jeugdzorg en ouders om zo een passend arrangement op te stellen.

De bekostiging ondersteuning zal via het samenwerkingsverband verlopen. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de toekenning van extra ondersteuning.

De door het samenwerkingsverband toegekende middelen voor IB-inzet worden toegekend aan de scholen. Daarnaast zetten de scholen de middelen voor extra ondersteuning beredeneerd in passend bij de ondersteuningsvraag in de school. Dit wordt jaarlijks opnieuw afgestemd. Het samenwerkingsverband heeft de scholen die bij elkaar in de omgeving staan gegroepeerd in knooppunten. In totaal zijn er veertien knooppunten geformeerd die met elkaar de opdracht hebben om voor een zoveel mogelijk sluitend onderwijsaanbod te zorgen. De knooppunten zijn bestuurs-doorbrekend samengesteld. De verwachting is, dat door het samenwerken in knooppunten het beroep op speciale voorzieningen nog verder kan worden teruggebracht. Het samenwerkingsverband zal de scholen daarin ondersteunen door de middelen zo dicht mogelijk op de werkvloer in te zetten. De scholen van SKO De Streek maken deel uit van knooppunt Drechterland en knooppunt Stede Broec. Twee directeuren vanuit SKO De Streek zijn voorzitter van de knooppunten en vertegenwoordigen de knooppunten in de knooppuntraad van de WFK. In het ondersteuningsplan wordt e.e.a. verder onderbouwd en uitgewerkt. Met dit plan stelt het samenwerkingsverband voor de periode van 2014 tot 2018 de kaders vast voor de wijze waarop er uitvoering zal worden gegeven aan Passend Onderwijs in de regio West-Friesland. Doel is om zoveel mogelijk leerlingen zo thuisnabij mogelijk passend onderwijs te geven. Door het versterken van de basisondersteuning zullen minder kinderen gebruik hoeven maken van speciaal (basis) onderwijs.

Na ruim twee jaar op weg te zijn met passend onderwijs, is het een mooi moment om stil te staan bij wat er bereikt is, hoe de samenwerking ervoor staat in de knooppunten en welke wensen er zijn voor verdere doorontwikkeling en versterking. Common Eye is gevraagd om die evaluatie te begeleiden. Ieder knooppunt heeft zijn eigen wensen, ontwikkeling en dynamiek. De inhoud en aanpak van de evaluatie is dan ook in ieder knooppunt weer anders. Doel is om met en van elkaar te leren: binnen de knooppunten, maar ook over de knooppunten heen.

Samenwerking VO

De huidige PO-VO procedure over de overdracht van leerlingen die de basisschool verlaten en naar het Voortgezet Onderwijs gaan, wordt gevolgd. Jaarlijks vindt er een terugkoppeling plaats van de scholen van VO naar die van het BO over de ontwikkeling van de doorgestroomde leerlingen. Kinderen van groep 8 bezoeken tijdens hun laatste jaar op de basisschool in groepsverband de verschillende scholen van VO in de regio.

Prestatieboxmiddelen

Bij de scholen van SKO De Streek werden in 2017 de prestatieboxmiddelen ingezet voor de volgende zaken:

- verbetertrajecten en teamscholing onder leiding van externe adviseurs op het gebied van didactische vaardigheden;
- het versterken van opbrengstgericht werken;
- technisch en begrijpend lezen;
- woordenschatontwikkeling;
- onderwijs aan meer- en hoogbegaafden;
- (Individuele) scholing van schoolleiders en leerkrachten;
- cultuur-educatieve werkzaamheden.

Door middel van het inzetten van deze middelen wil SKO De Streek bereiken dat zowel de tussenopbrengsten als de eindopbrengsten verbeteren, zodat alle scholen minimaal blijven voldoen aan de basiskwaliteit volgens het toezichtkader van de onderwijsinspectie.

4.3. Financieel beleid

Vanaf 2014 is één planning- en controlfunctionaris van het administratiekantoor betrokken bij de begroting, jaarrekening en managementrapportages. Voor de Raad van Beheer zijn managementrapportages over de eerste vijf en de eerste negen maanden van 2017 opgesteld. De schooldirecteuren ontvingen zes keer een financiële rapportage als extra tool om de realisatie ten opzichte van hun schoolbegroting te bewaken. Minimaal twee keer is deze rapportage door de schooldirecteur en de stafmedewerker financiën besproken.

4.4. Personeels- en formatiebeleid

Formatie

De vaste formatie is in 2017 op beperkte schaal uitgebreid om de verhouding van vaste en flexibele medewerkers te herstellen, zonder teveel risico op boventallige formatie te nemen. De evaluatie van de flexpool heeft ertoe geleid dat SKO De Streek een flexpool heeft aangesteld van 5 WTF, waarvan 3 WTF in de vaste formatie opgenomen kan worden. Sinds september 2017 worden de medewerkers van de flexpool tevens ingezet voor langdurige ziektevervangings. Dit bevordert de motivatie van de medewerkers en geeft schooldirecteuren de mogelijkheid de medewerkers aan te sturen op het functioneren.

Mobiliteit

Met ingang van het nieuwe schooljaar heeft een aantal medewerkers een nieuwe werkplek op een andere locatie gekregen. Voor één medewerker betrof het een verplichte mobiliteit. De overige 7 medewerkers zijn op vrijwillige basis overgeplaatst waarbij 4 medewerkers van de school De Regenboog ervoor hebben gekozen bij SKO De Streek te blijven werken. Vanuit SKO De Streek zijn 2 medewerkers op detachingsbasis werkzaam bij de Westwijzer. Tevens op detachingsbasis is 1 medewerker werkzaam bij Kappio.

Scholing

Alle schooldirecteuren dienen jaarlijks een scholingsplan in. Daarbij handelt het om:

- scholing gericht op het voldoen van alle vastgestelde competenties;
- scholing gericht op nieuwe ontwikkelingen binnen de school;
- scholing gericht op processen binnen de school;
- scholing gericht op individuele wensen van het personeelslid.

Het is de bedoeling dat iedere medewerker zich blijft ontwikkelen. Men is hier zelf verantwoordelijk voor. Dit geldt ook voor de invalkrachten (inclusief medewerkers flexpool); het scholingsbeleid is ook voor hen van toepassing. Scholing is een vast gespreksonderwerp van de gesprekkencyclus.

IPB Gesprekkencyclus

De IPB gesprekkencyclus wordt structureel door alle directeuren toegepast. Ook de invalkrachten, die langdurig hebben ingevallen, en medewerkers uit de flexpool krijgen een gesprek in het kader van de gesprekkencyclus. Aan de hand van deze gesprekken wordt inzage verkregen in het functioneren en de ontwikkeling van de individuele medewerker. Voor medewerkers die van startbekwaam naar basisbekwaam en van basisbekwaam naar vakbekwaam gaat, wordt door 2 daartoe bevoegde medewerkers, de competentie thermometer afgenomen. Afhankelijk van de uitslag kan de medewerkers doorstromen naar basisbekwaam of vakbekwaam.

Arbo & RI&E

Vanaf 2017 is SKO De Streek aangesloten bij een nieuwe arbodienst: Tredin. De arbeidsdeskundige van Tredin brengt regelmatig een bezoek aan (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte medewerkers op de werkplek of een andere ruimte bij SKO De Streek. Indien nodig wordt de werknemer opgeroepen voor het spreekuur bij de bedrijfsarts. Er is sprake van verzuimbegeleiding op maat, daar waar het nodig is. Hierdoor is het sociaal medisch team komen te vervallen.

De medewerker HRM heeft in 2017 twee scholen bezocht om de RI&E uit te voeren. Deze twee scholen zijn inmiddels ook getoetst door een gecertificeerd arbeidshygiënist. Alle scholen hebben nu een getoetste RI&E.

Bij verschillende medewerkers zijn werkplekaanpassingen verricht in verband met gezondheidsklachten. Ook zijn er voor twee medewerkers stemversterkers aangeschaft.

Diverse scholen hebben in 2017 in hoogte verstelbare bureaus met een losse verrijdbare ladekast aangeschaft. Met een zwengel kunnen de medewerkers snel en eenvoudig naar de juiste hoogte draaien.

BHV

Ook in 2017 hebben diverse medewerkers de basiscursus BHV gedaan. Jaarlijks wordt deze training herhaald om de handelingen voldoende te blijven beheersen. Ook het gebruik van de AED maakt onderdeel uit van deze training. Behalve een aantal vaste medewerkers heeft ook een aantal invalkrachten deze training gevolgd. Inmiddels hebben alle BHV-ers ook de AED training en de brandpreventie gevolgd.

Inval(-beleid)

SKO De Streek werkt samen met verschillende schoolbesturen uit de regio. Samen met deze schoolbesturen is het inzetten van invalkrachten en het bewaken van de grenzen van de ketenregeling uitbesteed aan Driessen. Driessen heeft een bestand met leerkrachten die ingezet kunnen worden bij alle schoolbesturen. Wanneer de invalkracht het maximum aantal contracten heeft gehad bij één van de schoolbesturen, wordt hij ingezet bij een ander schoolbestuur. SKO De Streek maakt van deze invalkrachten gebruik voor de langdurige vervanging. Ondanks deze samenwerking en coördinatie, en de eigen flexpool, kon op scholen een aantal keer niet voorkomen worden dat de klas naar huis gestuurd moest worden omdat er geen vervanging beschikbaar was. Daarnaast zijn extra leerkrachten ingezet voor vervanging, waaronder intern begeleiders en schooldirecteuren. Het gebrek aan vervanging is een probleem waar alle schoolbesturen uit de regio mee te maken hebben. Uit een rapportage van Driessen blijkt dat dit het minste voorkomt bij schoolbesturen met een eigen flexpool.

Het vervangingsbeleid is geëvalueerd en wordt op dezelfde basis voortgezet.

Ontslaguitkeringen

Met betrekking tot het gevoerde beleid, gericht op de beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag, vindt implementatie van dit beleid bij SKO De Streek plaats op individuele basis.

4.5. ICT-beleid

Systeembeheer

Het aflopende contract met Heutink-ICT betekende voor SKO De Streek een uitgebreide herbezinning op de wijze waarop we de stichting “futureproof” willen maken. Hiermee wordt bedoeld dat men tijd en plaats onafhankelijk altijd en op ieder device, de eigen omgeving ter beschikking heeft. De insteek is Office 365 en SharePoint voor de organisatie en, al naar gelang de keuze van de school, Windows of Google devices voor de leerlingen. De keuze voor “vaste werkplekken” wordt niet meer aangemoedigd. Op locaties waar men gebruikt maakt van DPM middelen zal dit wel noodzakelijk blijven.

Hiervoor werd een beoordelingsgroep samengesteld die een “meervoudig onderhandse aanbesteding” is gestart. Hierbij werd ingestoken op een volledig traject, net als bij de andere aanbestedingen. Op deze wijze heeft de groep, bestaande uit de stafmedewerker ICT, de stafmedewerker financiën, een directeur en twee ict coördinatoren, tot eind december de aanbesteding uitgevoerd en tot een goed einde gebracht. De laatste “proof of concept” is gedaan op één van onze scholen en werd uiteindelijk geaccepteerd waarmee opnieuw Heutink-ICT de gunning verkreeg. Daarmee is SKO De Streek klaar voor een volledige cloudgang. Dit traject zal lopen vanaf februari 2018 tot uiterlijk december 2019. De verwachting is echter dat de scholen (en het bestuurskantoor) in 2018 bijna allemaal over gaan naar deze omgeving.

DPM

Zo langzamerhand zien we op de scholen ook de oude bord-beamer situatie verdwijnen. In een enkel geval zijn bijna al de oude digiborden vervangen door moderne touchscreens. Te verwachten is dat in 2018 op alle scholen deze migratie door zal gaan. Een grote kwaliteitsslag in onze digitale presentatie mogelijkheden. Er zijn géén traditionele beamers meer aangeschaft.

Uitrol ouderportalen

Alle scholen van SKO De Streek maken gebruik van een ouderportaal voor een moderne en veilige communicatie met de ouders. Compliance met de steeds strenger wordende privacy regels en een snellere manier van communiceren die past bij onze ouderbevolking is zo gerealiseerd. Iedere school gebruikt het ouderportaal voor de externe communicatie met de ouders.

Privacy

Met de naderende Algemene Verordening Gegevensbescherming in gedachten zijn er op stichtingsniveau ook al stappen gezet. Op de portalsite van de stichting zijn voorbeeldsjablonen geplaatst en op de ict beraden is er uitgebreid aandacht besteed aan de wijze waarop we met de bescherming van de ons ter beschikking staande gegevens om moeten gaan. De Bestuursdirectie en de stafmedewerker zijn naar een aantal bijeenkomsten geweest over deze materie en er is een aanzet gemaakt hoe we straks kunnen voldoen aan de verscherpte wet- en regelgeving. Deze procedure zal doorlopen in 2018.

Overleg

De stafmedewerker ICT is voor de zgn. *Trilateralen* (overleg tussen directeur, ICT-coördinator en stafmedewerker ICT) op de scholen langs geweest. Doel van deze overleggen is het uitwisselen van de voortgang van het ICT-beleid en het afstemmen van plannen. De scholen maken een jaarverslag en ook dat is een onderwerp ter bespreking. Wat is er bereikt en waar is ondersteuning nodig.

Er zijn in 2017 vijf *ICT beraden* geweest onder voorzitterschap van de stafmedewerker ICT, met alle ICT coördinatoren en een gemandateerd directeur namens de scholen.

Bandbreedte

Alle scholen hebben een snellere verbinding met het internet gekregen. Door het lidmaatschap van de stafmedewerker ICT in het bovenscholse overlegorgaan van Noord-Holland was het mogelijk een groot zakelijk MKB contract te krijgen tegen aantrekkelijke voorwaarden. Hierdoor is de snelheid overal meer dan toereikend voor cloudwerken.

In 2017 heeft SKO De Streek het Nationaal Keurmerk 'Mediawijsheid' opnieuw verkregen. De stafmedewerker ICT heeft hiervoor twee studiedagen met goed resultaat gevolgd.

De stafmedewerker ICT bezocht diverse nascholingsbijeenkomsten van het *Bovenschoolse Netwerk ICT* (BIC NH) en een tweedaagse met diverse onderwerpen rondom ICT en ICT beheer. Onderwerpen die daar aan bod kwamen waren onder andere privacy, adaptief digitaal leer materiaal, digitale geletterdheid, robotica/hololens en slimmer met media.

4.6 Uitstroom en opbrengsten

4.6.1 Uitstroom leerlingen groep 8 naar het VO

Adviezen schoolverlaters groep 8, schooljaar 2016-2017

		Praktijkschool	VMBO	MAVO/Theor. Leerweg	MAVO/HAVO	HAVO	HAVO/VWO	VWO	Totaal
Brinnr	School								
05JU	De Jozefschool	0	12	13	6	3	2	5	41
07AV	De Pancratius	0	5	1	2	3	1	3	15
07UV	Meester Spigtschool	0	11	6	1	3	2	4	27
09AB	Het Kerspel	0	10	6	6	7	2	11	42
10FI	De Uilenburcht	0	9	10	0	6	5	6	36
10WO	De Hussel	0	12	5	2	2	3	6	30
10ZY	De Molenwiek	1	14	1	4	5	7	4	36
11NE	De Willibrordus	0	14	8	1	7	2	5	37
11VW	De Baskuul	0	7	2	6	2	1	5	23
	Totaal	1	94	52	28	38	25	49	287

Dit overzicht geeft de adviezen die op de scholen van SKO De Streek zijn gegeven, weer. In totaal werden 287 adviezen verstrekt.

Hierna worden de percentages weergegeven per school en stichting.

Adviezen schoolverlaters groep 8 in %, schooljaar 2016-2017

		Praktijkschool	VMBO	MAVO/Theor. Leerweg	MAVO/HAVO	HAVO	HAVO/VWO	VWO	Totaal
Brinnr	School	%	%	%	%	%	%	%	%
05JU	De Jozefschool	0	29	32	15	7	5%	12%	100
07AV	De Pancratius	0	33	7	13	20	7	20	100
07UV	Meester Spigtschool	0	41	22	4	11	7	15	100
09AB	Het Kerspel	0	24	14	14	17	5	26	100
10FI	De Uilenburcht	0	25	27	0	17	14	17	100
10WO	De Hussel	0	40	17	6.5	6.5	10	20	100
10ZY	De Molenwiek	3	38	3	11	14	20	11	100
11NE	De Willibrordus	0	38	22	3	19	5	13	100
11VW	De Baskuul	0	33	19	7	21	5	15	100

Adviezen SKO De Streek	2016 en 2017		Scholen totaal	
	Aantallen	%	Aantallen	%
	2016	2016	2017	2017
Praktijkschool	1	0,33	1	0,35
VMBO	85	28,34	94	32,75
MAVO / Theor. Leerweg	75	25,00	52	18,12
MAVO / HAVO	37	12,33	28	9,76
HAVO	32	10,67	38	13,24
HAVO / VWO	18	6,00	25	8,71
VWO	52	17,33	49	17,07
Totaal	300	100,00	287	100,00

4.6.2 Eindtoets

De resultaten van de eindtoets zijn doorgezonden naar de inspectie.

4.7 Personeel

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van het personele bestand per 31-12-2017 en de uitstroom in 2017.

4.7.1 Formatie

	Aantal medewerkers	FTE incl. duurz. Inztb.	FTE excl. duurz.inzetb. (CAO art.nr. 8A.7)
OP	170	114,8808	113,2478
OP flexpool	8	4,4750	4,4750
OOP (schoonmaakmedewerkers, conciërge, administratie ¹)	28	11,8119	11,8119
Directie scholen	9	8,2981	7.7393
Bestuurskantoor	6	3,4188	3,3548
Totaal	221	142,8846	140,6288

Inclusief vervanging tijdelijke vacatureruimte, exclusief vervanging wegens ziekte en verlof.

Uitstroom medewerkers in 2017

Reden	Aantal medewerkers	FTE
(Pré)Pensioen	5	2.9095
Arbeidsongeschiktheid	2	0.5968
Ander werk	4	1.6264
Mobiliteit extern	1	1
Totaal	9	5.6297

4.7.2 GGL per 1 oktober in 2014, 2015, 2016 en 2017

Brinnr	School	2014	2015	2016	2017
05EV	De Regenboog	36,50	37,83	31,75	42,00
05JU	De Jozefschool	44,89	41,83	43,07	43,22
07AV	De Pancratius	47,55	45,97	42,71	42,66
07UV	Meester Spigtschool	41,42	38,65	40,92	43,39
09AB	Het Kerspel	37,56	38,65	38,15	37,85
10FI	De Uilenburcht	40,23	37,47	36,32	37,64
10WO	De Hussel	42,66	41,20	38,17	34,90
10ZY	De Molenwiek	41,81	42,42	41,19	43,09
11NE	De Willibrordus	44,38	42,13	43,22	42,76
11VV	De Baskuul	41,26	39,09	36,79	36,18

4.7.3 Procedure invulling en berekening functiemix schooljaar 2016-2017

Per augustus 2017 zijn er 2 LB vacatures opengesteld op de Willibrordusschool. Beide vacatures zijn ingevuld.

Het totaal aantal LB functies op bestuursniveau is 25.8471 FTE. Er zijn zeven scholen die meer LB formatie hebben dan de richtlijn (30% van het aantal leerlingen) en drie scholen hebben minder LB formatie. De CAO PO schrijft voor dat op bestuursniveau het aantal LB functies 40% van de totale formatie moet zijn.

Het ingezette beleid bij SKO De Streek is erop gericht om terughoudend te zijn met LB functies in het kader van het dalend aantal leerlingen en de krimp van de organisatie. Met de GMR is in 2014 de afspraak gemaakt dat het aantal LB functies dan ook niet aan de richtlijn van 40% van het personeelsbestand hoeft te voldoen.

Vaststelling aantal fte's voor LB functies

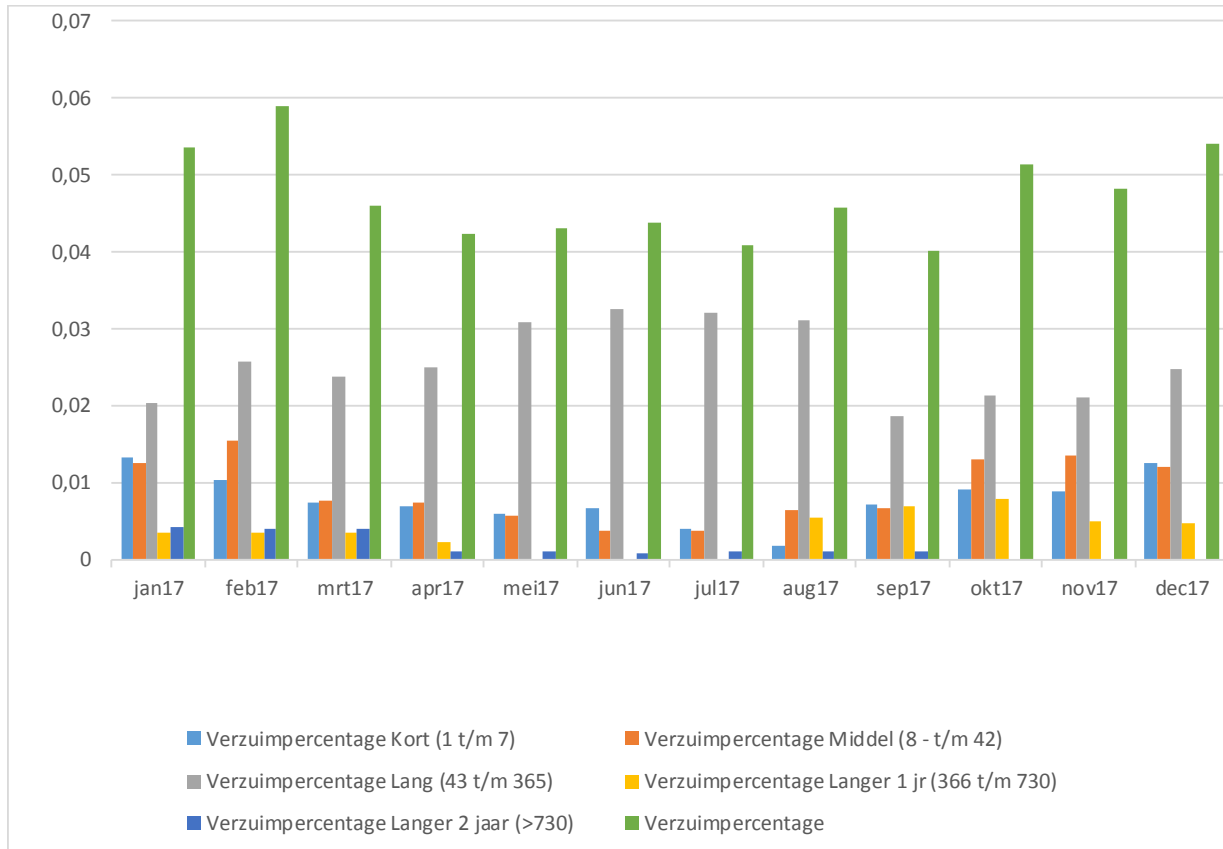
School	Aantal leerlingen 1-10-2017	Berekening	Fte's richtlijn	Gerealiseerd
Jozefschool	299	$0,3 \times (299/22-2)$	3,4772	5,4404
Pancratius	112	$0,3 \times (112/22-2)$	0,9272	1,8197
Meester Spigtschool	229	$0,3 \times (229/22-2)$	2,5227	3,5651
Het Kerspel	318	$0,3 \times (318/22-2)$	3,7363	6,0352
Uilenburcht	363	$0,3 \times (363/22-2)$	4,3500	5,5487
De Hussel	184	$0,3 \times (184/22-2)$	1,9090	1,248
Molenwiek	276	$0,3 \times (276/22-2)$	3,1636	4,262
Willibrordus	251	$0,3 \times (251/22-2)$	2,8227	1,60
De Baskuul	186	$0,3 \times (186/22-2)$	1,9363	1,7068
Totaal			24,845	31,2259

4.7.4 Ziekteverzuim

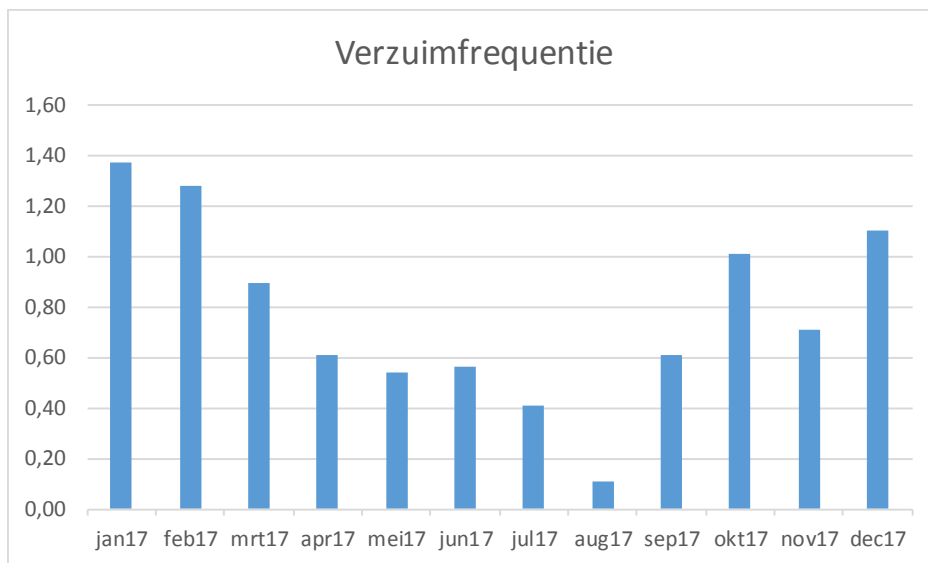
SKO De Streek is aangesloten bij een arbodienst (Tredin) en heeft een eigen bedrijfsarts en arbeidsdeskundige.

Verzuim 2017

Verzuimpercentage per maand:

Gemiddeld aantal ziekmeldingen per maand

Verzuim 2017:

Verzuimpercentage: 4,74% *het gemiddelde verzuimpercentage van de organisatie excl. oproepkrachten, stagiaires en zwangerschap.*

Gemiddelde verzuimduur: 33,24 *(de gemiddelde lengte van het verzuim)*

Meldingsfrequentie: 0.77 *(het gemiddeld aantal ziektegevallen per werknemer)*

0% verzuimers: 51,34% *(het percentage van de werknemers die geen ziekteverzuim hebben gehad.*

De verzuimfrequentie is opnieuw gedaald; van 5,22% in 2016 naar 4,74% in 2017. De arbeidsdeskundige van Tredin heeft een actieve rol in het ondersteunen van de directeuren en het begeleiden van de verzuimende medewerkers. Indien nodig worden in een zo vroeg mogelijk stadium van het verzuim deskundigen ingezet zoals de bedrijfsarts, arbeidsdeskundige, coach of andere discipline.

4.7.5 Vervangingsfonds

Als gevolg van het ziekteverzuim en daardoor gedeclareerde kosten bij het Vervangingsfonds en het Risicofonds in 2017, geeft dat aan betalingen en ontvangsten het volgende beeld:

Vervangingsfonds (Vf) euro's		
	2016	2017
Premie Vf	360.200	287.236
Uitkeringen Vf	286.902	296.077

Risicofonds (Rf) euro's		
	2016	2017
Premie Rf	16.975	25.026
Uitkeringen Rf	25.078	2.375

4.8 Huisvesting en inrichting

Het merendeel van de huisvestingszaken is elders in dit verslag vermeld. Bij deze aandacht voor de opheffingsnorm en materiële zaken en contracten.

4.8.1 Opheffingsnorm

Ingaande 1 augustus 2013 gelden de volgende normen:

Gemeente	Opheffingsnorm 2008-2013	Opheffingsnorm 2013-2018
Drechterland	86	85 (*)
Stede Broec	165	162

(*) Per 1 januari 2015: 80 leerlingen

4.8.2 Materieel / contracten

Systeembeheer

Na een meervoudig onderhandse aanbesteding is er een gunning verleend aan Heutink-ICT voor 50 maanden inzake de levering van diverse diensten inzake systeembeheer.

Arbodienstverlening

Na een meervoudig onderhandse procedure is een overeenkomst gesloten voor arbodienstverlening met ingang van januari 2017 en een looptijd van een jaar.

Schoonmaak

Door einde dienstverband van interieurverzorgsters in dienst van SKO De Streek was met ingang van 1 juli 2016 inzet van schoonmaakbedrijven op een drietal scholen nodig. Na een meervoudig onderhandse procedure is een drietal kortlopende contracten aangegaan. Daarnaast in 2016 gestart met een aanbestedingsprocedure voor schoonmaak onder begeleiding van een extern bureau. Alle lopende contracten met schoonmaakbedrijven zijn per 31 december 2017 opgezegd.

4.9 Doelstellingen SKO De Streek

Hieronder vindt u een opsomming van doelstellingen, zoals weergegeven in het strategisch beleidsplan SKO De Streek 2014-2017. Als gevolg van interne- en/of externe ontwikkelingen zijn deze, waar nodig, herzien.

Passend onderwijs

Doel is om zoveel mogelijk leerlingen zo thuisnabij mogelijk passend onderwijs te geven. Door het versterken van de basisondersteuning zullen minder kinderen gebruik hoeven maken van speciaal (basis) onderwijs.

Kwaliteitsgericht werken

- Doel is het maximaal ontwikkelen van het talent van ieder kind als uitgangspunt voor het streven naar kwalitatief hoogwaardig onderwijs.
- M.b.t. de tevredenheidsenquêtes is de doelstelling minimaal het landelijk gemiddelde per item en minimaal 10 items boven het landelijk gemiddelde.
- M.b.t. de eindtoetsen is de doelstelling dat alle scholen (minimaal) voldoende resultaten behalen.

Werkdruk(beleving)

Doel is het verlagen van de werkdruk(beleving) bij medewerkers van SKO De Streek zodanig, dat de werkdruk(beleving) significant minder wordt.

Nieuwe onderwijsconcepten in relatie tot leerlingenkrimp en kleiner wordende scholen

- Het in de komende jaren realiseren van één of meerdere kindcentra in Stede Broec en Drechterland.
- Het implementeren van nieuwe onderwijsconcepten in relatie tot o.a. de uitdagingen m.b.t. passend onderwijs en leerlingenkrimp.

Professionele Leergemeenschap (PLG)/lerende organisatie

- Het leren en het leervermogen van medewerkers, teams, scholen en SKO De Streek als geheel op zodanige wijze te vergroten en met elkaar te verbinden dat er continue verandering optreedt op individueel, team- en organisatieniveau in de richting van de gewenste output van de organisatie, waarbij het leren van leerlingen centraal staat.
- Een lerende school/PLG leidt tot een grotere samenhang tussen het beleid van alle scholen, effectieve werkwijzen in alle scholen en verhoogde opbrengsten.

Kenniscentrum

- Het bieden van andere en nieuwe impulsen en uitdagingen aan medewerkers.
- Meer gebruik maken van de kwaliteiten en talenten van medewerkers binnen onze stichting.
- Het intern verspreiden van de aanwezige kennis en het verhogen van de kwaliteit van ons onderwijs.
- Het efficiënter en effectiever omgaan met de beschikbare scholingsmiddelen.

ICT

- ICT moet nadrukkelijk het verhogen van de leeropbrengsten beogen.
- De digitale middelen dienen in dienst te staan van onderwijsinhoud, ondersteunend proces én communicatie (PR) (bijv. een actuele en wervende website).
- De ICT kennis, vakkennis en attitude van het onderwijs personeel, directies en de ICT-coördinatoren dienen op 21st First Century Skills niveau te zijn of te komen.
- Leerkrachten van SKO De Streek moeten vanaf 2018 aantoonbaar beschikken over voldoende competenties om bovenstaande doelen te realiseren. Hiervoor moeten eerst deze

competenties worden vastgesteld. Het gaat hier niet om “taken” maar om zgn. 21th Century Skills.

Kernwoorden zijn:

- Communicatie
- Samenwerken
- ICT Geletterdheid
- Creativiteit
- Kritisch denken
- Probleemoplossingsvaardigheden
- Sociale en/ culturele vaardigheden (incl. burgerschap)
- De ICT-middelen worden zoveel mogelijk samen ingekocht (centraal inderdienen, kosten omlaag, leren van elkaar) op twee vaste inkoopmomenten per jaar
- Alle scholen gaan en ouderportaal inzetten om de communicatie met de ouders te onderhouden.

Huisvesting

Het is duidelijk hoe zo goed mogelijk om te gaan met de leegstand van lokalen in de toekomst.

5. Financieel jaarverslag

5.1. Algemeen

Het financieel jaarverslag is gebaseerd op de geldende OCW-voorschriften. De jaarverslaggeving voor de sector Primair Onderwijs bestaat uit de geconsolideerde balans en de exploitatierekening. In dit hoofdstuk wordt een nadere analyse gegeven van de ontwikkeling van het exploitatieresultaat ad €396.172 negatief over 2017, vergeleken met de begroting 2017 en de jaarrekening 2016. Daarnaast wordt de financiële positie beoordeeld aan de hand van de kengetallen op bestuursniveau met als referentie landelijke benchmark cijfers en normeringen. Verder worden de continuïteit en risicoparagraaf behandeld.

Het balanstotaal van SKO De Streek bedraagt ultimo 2017 €5,7 mln. ten opzichte van een balanstotaal in 2016 van €6,2 mln. Dit is een afname van 7%.

5.2. Kengetallen

Onderstaand een overzicht en analyse van de financiële situatie op balansdatum voor SKO De Streek. Aangezien financiën op balansdatum een momentopname is en sturing plaats dient te vinden over jaren heen, is de trend ontwikkeling van de verhoudingscijfers inzichtelijk gemaakt. Dit in relatie tot de streefwaarden die DUO adviseert. Per kengetal zijn ook de landelijke benchmark cijfers aangegeven.

De financiële kengetallen en streefwaarden (in samenvatting) staan hieronder weergegeven:

		2017	2016	Streefwaarde Commissie DON / OCW
Kapitalisatie Factor	(Balanstotaal – geb. & terr.) / totale baten	51 %	55 %	< 35 %
Solvabiliteit 1	Eigen vermogen / totale vermogen	59 %	61 %	> 20 %
Solvabiliteit 2	(Eigen vermogen +voorzien.) / totale vermogen	79 %	82 %	> 20 %
Weerstand- vermogen PO	(Eigen vermogen – mva) / rijksbijdragen	18 %	24 %	> 10 %
Liquiditeit (current ratio)	Vlottende activa / kortlopende schulden	3,7	4,6	1.5 > L > 0.5
Rentabiliteit	Exploitatieresultaat / totale baten	-/- 3,5 %	-/- 1,7 %	5 % > R > 0 %

geb. & terr. = boekwaarde van gebouwen en terreinen

In de Staatscourant van 24 november 2011 is gepubliceerd dat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) de beleidsregel financieel toezicht po en vo heeft vastgesteld. Het financiële toezicht is gericht op financiële risico's en betreft de aspecten: financiële continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid.

De risicogerichte opzet van het toezicht houdt in dat de inspectie alleen contact legt met of een onderzoek instelt bij besturen wanneer zij financiële risico's constateert. Hierbij fungeert het rapport van commissie "Don" over het financiële beleid bij onderwijsinstellingen als kapstok. Hierin hanteert de commissie twee belangrijke uitgangspunten: vermogensbeheer en budget beheer. Bij vermogensbeheer staat de vraag centraal: wat is de kapitaalsbehoefte van de instelling? Om dit te kunnen berekenen stelt de commissie het begrip kapitalisatiefactor centraal.

Kengetallen Vermogensbeheer

5.2.1. Kapitalisatiefactor

Het Ministerie van OCW hanteert de kapitalisatiefactor als kengetal om te signaleren of onderwijsinstellingen hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. De Inspectie kan de mogelijkheid van excessief spaargedrag nader onderzoeken, indien instellingen de signaleringsgrenzen overschrijden.

De kapitalisatiefactor wordt gedefinieerd als:

Totaal Kapitaal (minus boekwaarde gebouwen en terreinen) / gedeeld door de Totale Baten.

Als benadering wordt een bovengrens aan de kapitalisatiefactor toegekend van:

35 % voor grote instellingen met meer dan € 8 mln. jaarlijkse baten,

60 % voor kleine instellingen met minder dan € 5 mln. jaarlijkse baten.

Normatieve Kapitalisatiefactor, besturen	> € 8 mln. baten
Financieringsfunctie	20.5 %
Transactieliquiditeit	8.5 %
Bufferliquiditeit	5.0 %
	34.0 %
Afgeronde signaleringsgrens	35.0 %

Bron: Staatscourant 24 november 2011 vastgesteld door Ministerie van OC&W.

Gezien de totale baten van ruim € 11,3 mln. geldt voor SKO De Streek 35 % als normatieve bovengrens.

De kapitalisatiefactor van SKO De Streek bedraagt 51 % en is daarmee 4% afgenomen ten opzichte van 2016.

Investeringsbeleid / financieringsfunctie

Er wordt binnen SKO De Streek gewerkt met investeringsplannen en afschrijvingstermijnen. Investeringsplannen boven de € 500 worden geactiveerd. Op balansdatum 2017 bedraagt de boekwaarde materiële vaste activa totaal € 1.324.433, einde 2016 nog € 1.112.724. De afschrijvingskosten in 2017 bedragen € 263.202. In het verslagjaar is voor een totaalbedrag van € 544.279 aan inventaris en apparatuur geïnvesteerd. Normatief 20,5% van de totale baten van € 11,3 mln. is **€ 2,3 mln.**

Transactieliquiditeit

Benodigd kapitaal om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen. Normatief 8,5 % van de totale baten van € 11,3 mln. is **€ 1,0 mln.**

Bufferliquiditeit

Er is een financiële buffer nodig om niet beheersbare risico's op te vangen.

De risico's zijn onder te verdelen in rubrieken:

- Risico's ten aanzien van fluctuatie in leerlingen aantallen (inkomsten derving)
- Risico's t.a.v. kwaliteit onderwijs (beoordeling door Inspectie)
- Risico's t.a.v. personeel (arbeidsconflict, leeftijdsopbouw, salarisindexatie)
- Risico's t.a.v. de organisatie (kwaliteit, management, rapportage, Administratieve organisatie/Interne Controle)
- Risico's t.a.v. huisvesting (stand van zaken onderhoud)
- Risico's t.a.v. inventaris en apparatuur (gemiddelde ouderdom)

- o Risico's t.a.v. politiek bestuurlijke achtergrond (wegvallen vergoedingen etc.)

Omdat niet alle risico's zich gelijktijdig zullen voordoen, leidt een eenvoudige optelsom tot overschatting van het totale risico. Afhankelijk van de grootte van de onderwijsinstelling wordt door de commissie Don een percentage van 5 % van de totale baten geadviseerd als buffer. Concreet betekent bovenstaand vermogenspositie dat de financiële benodigde buffer ter opvang van risico's 5 % van de totale baten van € 11,3 mln. bedraagt, hetgeen gelijk is aan **€565.000**.

Onderstaand de ontwikkeling van de kapitalisatiefactor bij SKO De Streek, vergeleken met de landelijke ontwikkeling van vergelijkbare besturen.

Kapitalisatie factor (in %)	Realisatie SKO De Streek	Landelijk gemiddelde 6 tot 10 scholen	Commissie Don Vermogensbeheer Bovengrens
2017	51,0	Nog niet bekend	< 35
2016	55,8	40,86	< 35
2015	55,3	44,86	< 35
2014	52,1	45,70	< 35

De normatieve buffer (35%) bedraagt ca. **€3,8 mln**. De realisatie eind 2017 bedraagt €5,7 mln. aan kapitaal. Dit ligt boven de normatieve kapitalisatiefactor. Echter, gezien diverse onzekerheden en de landelijke cijfers is dit geen uitzonderlijke situatie. Ook landelijk is een hogere realisatielijn zichtbaar van de kapitalisatiefactor bij vergelijkbare besturen. De daling ten opzichte van 2016 wordt voornamelijk verklaard door afname van het eigen vermogen als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat en afname van de voorzieningen door investeringen in groot onderhoud.

5.2.2. Solvabiliteit

De solvabiliteit is een graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid. Het kengetal geeft aan of de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Voor het onderwijs zijn er twee solvabiliteit ratio's. Het verschil tussen beide wordt veroorzaakt door de post voorzieningen. Voorzieningen voor groot onderhoud en personeel zijn redelijkerwijs in te schatten en vormen met 19 % een substantieel deel van het totale vermogen.

Solvabiliteit 1 is: eigen vermogen / totaal vermogen.

Solvabiliteit 2 is: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen.

Met scores van 59% en 79% zijn de solvabiliteitsratio's van SKO De Streek beduidend boven de ondergrenzen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de vermogenspositie zeer goed is. De scores liggen iets lager dan de solvabiliteitscijfers van voorgaande jaren en in lijn met of boven de landelijke benchmarkcijfers.

Solvabiliteit 1 (in %)	Realisatie	Landelijk gemiddelde BaO 6 tot 10 scholen	Ondergrens "Don" PO-raad Normering
2017	58,6	Nog niet bekend	> 20
2016	60,7	58,5	> 20
2015	64,9	60,1	> 20
2014	66,0	61,3	> 20

Solvabiliteit 2 (in %)	Realisatie	Landelijk gemiddelde BaO 6 tot 10 scholen	DUO ondergrens
2017	79,1	Nog niet bekend	50
2016	82,2	72,0	50
2015	84,0	72,7	50
2014	83,1	72,5	50

5.2.3. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft eveneens een beeld of het bestuur "te rijk" zou zijn. Het kengetal is volgens commissie "Don" te beperkt, verwarrend en achterhaald door de kapitalisatiefactor. Ondanks dat publiceert het ministerie toch benchmark gegevens over de afgelopen periode.

Het is van belang om na te gaan in hoeverre een tekort in de exploitatie geoorloofd is in relatie tot de opgebouwde reserves. Het weerstandsvermogen geeft het bestuur inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Definitie die door Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) binnen het PO het meest gehanteerd wordt is: *(Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa), uitgedrukt in % van de rijksbijdragen.*

De landelijke ontwikkelingen laten een weerstandsvermogen van maximaal 18% zien. Het weerstandsvermogen van SKO De Streek van 18% kan in dat licht, ondanks de daling ten opzichte van 2016, als gezond worden bestempeld. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door de afname van het eigen vermogen en een toename van de materiele vaste activa, terwijl de baten zijn toegenomen.

Weerstands Vermogen (in %)	Realisatie	Landelijk gemiddelde BaO 6 tot 10 scholen	DUO norm
2017	18,2	Nog niet bekend	>10
2016	24,1	18,1	>10
2015	27,6	15,4	>10
2014	24,8	16,3	>10

Kengetallen budgetbeheer

Voor de korte termijn adviseert de commissie Don om te kijken naar budgetbeheer.

5.2.4. Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan of een organisatie voldoende geld beschikbaar heeft om aan de direct opeisbare betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.

Dit wordt aangeduid met de zogenaamde current ratio, gedefinieerd als volgt:

(Kortlopende vorderingen + Liquide middelen) / gedeeld door Kortlopende schulden.

De liquiditeit is goed met een score van 3,7. Hoofdstuk 7.4 van de jaarrekening behandelt het verloop van de liquide middelen in het zogenaamde kasstroomoverzicht. Dit overzicht betreft een administratieve onderbouwing hoe de geldmiddelen gedurende de laatste twee jaren beschikbaar zijn gekomen en het gebruik daarvan. In dit overzicht wordt aangegeven dat de daling van de liquide middelen o.a. wordt verklaard door het negatieve exploitatieresultaat en de investeringen in materiele vaste activa.

Liquiditeit Current ratio	Realisatie	Landelijk gemiddelde BaO 6 tot 10 scholen	Normering "Don" PO-raad
2017	3,7	Nog niet bekend	1.5 > L > 0.5
2016	4,6	2,5	1.5 > L > 0.5
2015	5,2	2,9	1.5 > L > 0.5
2014	4,7	2,9	1.5 > L > 0.5

5.2.5. Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten. Een rentabiliteit van minimaal 0 % is wenselijk.

In principe heeft SKO De Streek geen winstoogmerk. Om waardevast eigen vermogen te blijven garanderen, dient een minimale rentabiliteit het effect van inflatie te nivelleren. Daarentegen om de te hoge kapitalisatiefactor (lees kapitaal/bezittingen) te laten slinken, hetgeen de commissie Don eigenlijk voorstelt, is het niet verkeerd om een negatief resultaat te realiseren. De situatie wordt precair als de rentabiliteitscores structureel negatief zijn en in de toekomst negatief blijven en daarbij de reserves dusdanig zouden afnemen dat een tekort niet meer te verantwoorden is. Ministerie adviseert, dat de gemiddelde rentabiliteit berekend over vijf jaar, dient uit te komen tussen 0 % en 5 %.

Vorig verslagjaar bedroeg de rentabiliteit -/- 1,7%. Voor 2017 was een rentabiliteit begroot van -/- 4,5%. De realisatie laat een score van -/- 3,5 % zien. In paragraaf 5.5 van dit verslag wordt een nadere analyse van de staat van baten en lasten gemaakt.

Rentabiliteit (in %)	Realisatie	Landelijk gemiddelde BaO 6 tot 10 scholen	Normering "Don" PO-raad
2017	-/- 3,5	Nog niet bekend	5 > R > 0
2016	-/- 1,7	1,0	5 > R > 0
2015	2,2	-/- 0,0	5 > R > 0
2014	2,6	-/- 1,1	5 > R > 0
2013	1,2	3,2	5 > R > 0

Vooruitkijkend naar 2018 bedraagt de begrote rentabiliteit +/- 2,8 %. Op termijn blijft de rentabiliteit op basis van de vastgestelde meerjarenbegroting negatief. Gezien de vermogenspositie van SKO De Streek niet direct alarmerend. De komende jaren worden de verwachte financiële ontwikkelingen nauw gemonitord en waar nodig bijgestuurd. Zie hiervoor ook de continuïteitsparagraaf in hoofdstuk 6.

Waarderingskader financiële continuïteit

Gezien de resultaten van de kengetallen voor zowel vermogens- als budgetbeheer over de laatste jaren, is het niet uit te sluiten dat de Inspectie een onderzoek zal instellen. Wel zijn de cijfers in lijn met (landelijke) benchmark cijfers.

Het financiële beleid is gericht op beheersing van risico's en niet op oppotten. Er is grip op de financiële situatie. Er is geen sprake van het onnodig vergroten van financiële reserves. De reserves vloeien terug binnen het onderwijs.

5.3. Treasury

In het treasurystatuut zijn het beleid, de taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van beleggen, betalen en aangaan van verplichtingen beschreven.

De uitgangspunten en doelstellingen van het beheer van vermogen voldoen aan de door de overheid gestelde eisen en zijn vastgelegd in een treasurystatuut dat periodiek door de Raad van Beheer wordt bijgesteld. Tevens staat hierin beschreven dat geen risicodragende aankopen mogen worden gedaan. Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de Regeling beleggen lenen en derivaten OCW 2016.

Het saldo van de financiële baten en lasten bedragen €2.004. Het begrote saldo €14.670 is vanwege de dalende rentepercentages in 2017 niet gehaald. Vorig verslagjaar bedroeg het saldo nog €15.049.

5.4. Analyse staat van baten en lasten

5.4.1. Beschouwing resultaat

SKO De Streek sluit boekjaar 2017 af met een negatief exploitatieresultaat van € 396.172. Begroot voor 2017 was een negatief resultaat van € 488.572. In de navolgende paragrafen wordt de ontwikkeling van de baten en de lasten verder geanalyseerd. Onderstaand de exploitatiecijfers op hoofdlijnen:

Exploitatie SKO De Streek (in €)	Realisatie 2017	Begroting 2017	Afwijking	In %
Totaal baten	11.344.384	10.780.867	563.518	5,2%
Totaal lasten	11.742.560	11.284.109	458.451	4,1%
Saldo baten en lasten	-/- 398.176	-/- 503.242	-/- 105.065	
Financiële baten en lasten	2.004	14.670	-/- 12.665	
Resultaat	-/- 396.172	-/- 488.572	92.400	

5.4.2. Analyse baten

De totale baten stijgen ten opzichte van de begroting 2017 met ruim € 563.000. Hiervan wordt ruim € 531.000 verklaard door hogere personele rijksbijdragen.

Deze stijging betreft naast de reguliere indexatie van de rijksbekostiging (totaal € 350.000) ook € 166.000 aan groeibekostiging die in 2017 is ontvangen. Ook realiseren de middelen vanuit het samenwerkingsverband € 15.000 hoger dan begroot.

De overige baten (overige overheidbijdragen en overige baten) wijken per saldo afgerond € 32.000 af. Grootste twee uitschieters betreffen de posten detachering personeel (€ 25.000) en private inkomsten (€ 15.000), die beide niet in de begroting zijn voorzien.

5.4.3. Analyse lasten

De totale lasten zijn afgerond € 458.000 hoger dan begroot voor 2017 (toename van 4,1%). De grootste post binnen de lasten betreft de personeelslasten.

De **personeelslasten** stijgen ten opzichte van de begroting met afgerond € 300.000. Bij SKO De Streek laat het aandeel van de personele lasten in vergelijking tot de totale lasten over de afgelopen jaren een gelijkmatige ontwikkeling zien.

Aandeel Personele lasten van totale lasten	Real 2017	Begr 2017	Real 2016	Landelijk gemiddelde PO4 2016
Personeel / totale lasten	81,45%	82,09%	81,83%	80,30%

Uiteraard kunnen de resultaten van het ene schoolbestuur niet zondermeer vergeleken worden met de resultaten van andere schoolbesturen. Er kunnen bijzondere redenen zijn, waarom een score afwijkt. Maar het benchmark cijfer voor 2016 80,3 % betreft het landelijk gemiddelde over 140 schoolbesturen van 6-10 scholen en geeft een inzicht. Het aandeel van de personeelslasten bij SKO De Streek is in 2017 licht lager dan het aandeel personele lasten in 2016. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde scoort SKO De Streek licht hoger.

De stijging van de totale personele lasten bedraagt € 300.000. Hiervan bedraagt de stijging van de lonen en salarissen € 170.000 (1,9%) en de overige personele lasten € 130.000.

De overschrijding van de lonen en salarissen wordt o.a. verklaard door een stijging van de formatie. Ten opzichte van de begroting is er in 2017 afgerond € 85.000 extra formatie ingezet voor o.a. opvang groei en diverse knelpunten.

Ook zijn er in 2017 diverse vervangingen geweest die voor eigen rekening van het bestuur komen (o.a. vervanging rechtspositioneel verlof en ouderschapsverlof). Deze vervangingen bedragen afgerond € 63.000.

Naast de toename door de FTE stijging (hoeveelheidsverschil) zijn de lonen ook gestegen door loonkostenontwikkelingen (prijsverschil).

Loonkostenontwikkeling

De loonkostenbegroting is gebaseerd op de afgesloten CAO voor het PO van 27 april 2016. Afgelopen jaar zijn de premies voor pensioenen en sociale lasten bijgesteld. Dit veroorzaakt prijsverschillen op lonen en salarissen. Zo zijn onderstaande premies verhoogd, waardoor de totale loonkosten zijn toegenomen.

Premie Participatiefonds is begroot voor 3,75%. Realisatie 2017: 4,00%

Premie ABP werkgever is begroot voor 13,37%. Realisatie 2017: 15,05%

Vanuit het ministerie is hiervoor compensatie ontvangen via de genoemde bijstelling in rijksbijdragen.

Binnen de post **overige personele lasten** zijn met name de realisatie van de posten Inhuur personeel en overige personeelslasten fors hoger dan begroot.

De post inhuur schoolpersoneel realiseert bijna € 109.000 hoger dan begroot. Dit wordt verklaard door de kosten van de externe vervangingspool via Driessen als ook de kosten voor inzet van Orthopedagogen/psychologen vanuit het samenwerkingsverband Westfriese Knoop en de cofinanciering van de combinatiefunctie. Beide posten waren in de begroting lager ingeschat.

In 2017 is de afrekening van de eigen vervangingspool vanuit het vervangingsfonds ontvangen voor kalenderjaar 2016. Op grond van het inzetpercentage van deze pool dient over deze periode een totaal bedrag van ruim € 40.000 te worden terugbetaald. Deze post is onder de overige personeelslasten opgenomen.

De kosten voor scholing en studiedagen daarentegen realiseren ruim lager dan begroot (ruim -/€ 30.000 lager). Met name de Canada reis valt lager uit dan begroot, omdat vier in plaats van alle schooldirecteuren hebben deelgenomen.

De **afschrijvingskosten** (inclusief afschrijvingen op desinvesteringen) zijn met € 332.570 ruim € 83.000 hoger dan vorig verslagjaar (€ 249.325) en bijna € 37.000 hoger dan begroot voor 2017 € 295.596. Het verschil wordt met name verklaard door de genoemde afschrijvingen op desinvesteringen die in 2017 ruim € 69.000 bedroegen. Net als voorgaande jaren is het activaregister door de directeuren kritisch doorgenomen en waar nodig geschoond. Naast deze opschoning, is er in 2017 € 34.000 aan activa overgedragen aan de Westwijzer. Met betrekking tot de reguliere investeringen, over de hele lijn (Onderwijsleerpakketten, ICT en meubilair) zijn de totale investeringen 2017 en daarmee ook de bijbehorende afschrijvingsbedragen lager dan begroot.

De **huisvestingslasten** realiseren bijna € 39.000 hoger dan de begroting. Totaal bedragen de huisvestingslasten in 2017 afgerond € 895.000 waar € 856.000 in de begroting was opgenomen. Een drietal posten realiseert hoger dan begroot. Dit betreffen de posten schoonmaak, klein onderhoud en contractwerkzaamheden.

De post schoonmaak realiseert bijna € 15.000 hoger dan begroot met name als gevolg van extra schoonmaakwerkzaamheden. De post klein onderhoud realiseert ruim € 11.000 hoger vanwege o.a. correctief onderhoud aan CV installaties en het verhelpen van lekkages.

De post contractwerkzaamheden ten slotte realiseert ruim € 11.000 hoger dan begroot als gevolg van extra keuringen. De overige posten vallen binnen de bandbreedte van de begrotingscijfers.

De realisatie van de totale post **overige lasten** bedraagt € 951.000 versus € 869.000 begroot. Een verschil van € 82.000

De overige lasten zijn onder te verdelen in lasten voor

o administratie en beheer	+ € 13.000
o inventaris apparatuur en leermiddelen	+ € 18.000
o overige lasten zoals contributies, overige heffingen MR/Oudervereniging en Raad van Beheer	+ € 51.000

De extra realisatie voor administratie en beheer wordt geheel verklaard door extra kosten voor externe deskundigen (met name inhuur van expertise op gebied van groot onderhoud, inkoop en aanbestedingen). De extra kosten voor inventaris apparatuur en leermiddelen betreft met name de uitgaven ten laste van de private middelen (14K). Deze zijn (net als de private inkomsten zelf) niet meegenomen in de begroting.

De stijging van de overige lasten is geheel toe te schrijven aan de kosten voor de bruidsschat aan De Westwijzer. Deze bedroeg € 50.000.

Naast de afgesproken bruidsschat bedragen de extra kosten die SKO De Streek in het kader van de overdracht van de Regenboog heeft gemaakt in 2017 ruim € 40.000. Totaal incl. bruidsschat € 90.000. Deze kosten zijn niet begroot en zijn over de diverse posten binnen de exploitatie opgenomen.

6. Continuïteitsparagraaf / toekomstige ontwikkelingen

6.1. Beleidsmatige zaken

Bij SKO De Streek zijn eind 2017 225 medewerkers in dienst: leraren, intern begeleiders, onderwijs-ondersteunend personeel en directeurs. Mensen die zich met hart en ziel inzetten voor de gemeenschappelijke opdracht: een bijdrage leveren aan het leren en ontwikkelen van de aan de scholen van SKO De Streek toevertrouwde kinderen.

6.1.1. Gegevensset

	Verslagjaar '17 1 okt 2016	Jaar T+1 1 okt 2017	Jaar T+2 1 okt 2018	Jaar T+3 1 okt 2019	Jaar T+4 1 okt 2020
	<i>werkelijk</i>	<i>Werkelijk</i>	<i>prognose</i>	<i>prognose</i>	<i>prognose</i>
Leerlingaantallen	2.259	2.218	2.213	2.184	2.126

De aantallen vanaf 1-10-2017 zijn exclusief De Regenboog. Een belangrijke ontwikkeling die verwacht wordt, is een jaarlijkse verder gaande krimp van gemiddeld van 1,5%. Door deze daling, zullen ook de baten de komende jaren dalen. Gouden regel binnen de Lumpsum gedachte is om de lasten en dan met name de personele lasten, continu in balans te brengen met de baten. Een streven dat bevoegd gezag op het netvlies heeft.

De formatie-inzet strookt met de leerlingenaantallen, waarbij de kwaliteit van het onderwijs bewaakt wordt. Een deel van de schoolformatie wordt ingevuld door medewerkers met een tijdelijke aanstelling. Bovendien heeft het bestuur de intentie om impulsen te blijven geven aan de onderwijsontwikkeling en niet het oppotten van gelden. Uitgangspunt is dat de continuïteit van de stichting geen gevaar zal lopen en risico's beheerst zijn.

Onderstaand de begrote ontwikkeling van het aantal FTE's in de komende jaren

FTE per 31-12 (incl. flex)	Verslagjaar '17	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
	<i>Werkelijk</i>	<i>prognose</i>	<i>prognose</i>	<i>prognose</i>
OP	120	119	117	115
Dir	9	9	9	9
OOP	14	13	13	13
Totaal	143	141	137	134

6.1.2 Meerjaren Exploitatieoverzicht

Onderstaand een vergelijkend overzicht van de meerjaren begroting 2018 – 2021 afgezet tegen de realisatie 2017.

Meerjarenoverzicht	2017	2018	2019	2020	2021
	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
3. Baten					
3.1 Rijksbijdragen	11.191.738	10.913.658	11.005.413	10.925.966	10.673.539
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	48.791	56.200	56.200	55.200	54.200
3.3 Coll-,cursus-,les-en examengeld.	-	-	-	-	-
3.4 Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-
3.5 Overige baten	103.855	108.404	97.071	97.071	97.071
totaal baten	11.344.384	11.078.262	11.158.684	11.078.237	10.824.810
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	9.563.801	9.450.333	9.342.447	9.245.662	9.122.617
4.2 Afschrijvingen	263.202	273.516	309.117	306.501	292.896
4.3 Huisvestingslasten	894.536	870.680	872.180	875.755	859.605
4.4 Overige lasten	1.021.021	794.257	787.122	772.683	762.536
totaal lasten	11.742.560	11.388.786	11.310.866	11.200.601	11.037.654
Saldo baten en lasten	398.176-	310.524-	152.182-	122.364-	212.844-
Saldo financiële bedrijfsvoering	2.004	2.145	1.895	1.645	1.395
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-	-
Netto resultaat	396.172-	308.379-	150.287-	120.719-	211.449-

Als gevolg van de geprognosticeerde dalende leerlingaantallen nemen de totale baten gedurende de planperiode 2017 – 2020 verder af. Zonder verdere acties zal het exploitatieresultaat een negatieve tendens laten zien. Komende periode worden meerdere acties onderzocht om de lasten aan de baten aan te passen.

6.1.3. Meerjaren balansontwikkeling

De bestuursdirectie stuurt naast een meerjaren exploitatieoverzicht ook op een meerjaren balans. Onderstaand de meerjaren balans gegevens die mede op basis van de meerjaren exploitatie is opgesteld.

	2017	2018	2019	2020	2021
1. Activa					
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	1.324.433	1.787.327	1.762.060	1.635.439	1.485.793
1.3 Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
<i>Vaste activa</i>	1.324.433	1.787.327	1.762.060	1.635.439	1.485.793
1.4 Voorraden	-	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	818.915	818.915	818.915	818.915	818.915
1.6 Effecten	-	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	3.589.104	2.659.578	2.500.957	2.415.311	2.271.489
<i>Vlottende activa</i>	4.408.019	3.478.493	3.319.872	3.234.226	3.090.404
Totale Activa	5.732.452	5.265.820	5.081.932	4.869.665	4.576.197
2. Passiva					
2.1 Eigen vermogen	3.361.564	3.053.185	2.902.898	2.782.179	2.570.730
2.2 Voorzieningen	1.171.750	1.013.497	979.896	888.348	806.329
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	1.199.138	1.199.138	1.199.138	1.199.138	1.199.138
Totale Passiva	5.732.452	5.265.820	5.081.932	4.869.665	4.576.197

Gebaseerd op onder meer de negatieve meerjaren exploitatieresultaten kan gesteld worden, dat het totale vermogen aanzienlijk daalt ten opzichte van de situatie eind 2017.

Het saldo aan voorzieningen zal in de periode 2018-2021 dalen als gevolg van geplande onderhoudsuitgaven, het buitenonderhoud is verwerkt in het meerjaren onderhoudsplan en de bijbehorende onderhoudsvoorziening is op dit peil aangepast. In de planperiode 2018-2021 is verder voorzien om ruim € 1.300.000 te investeren in Onderwijsleermiddelen, ICT en Inventaris/meubilair.

Ondanks de daling van het totale vermogen van SKO De Streek blijven de kengetallen (met uitzondering van de rentabiliteit) nog steeds ruim binnen of boven de normen zoals deze door Commissie Don zijn gedefinieerd:

1. Financiële kengetallen	signalering	2017	2018	2019	2020	2021
kapitalisatiefactor	34%	44%	41%	39%	38%	36%
kapitalisatiefactor (incl. privaat vermogen)	34%	51%	48%	46%	44%	42%
solvabiliteit 1	< 30%	59%	58%	57%	57%	56%
solvabiliteit 2	< 30%	79%	77%	76%	75%	74%
liquiditeit (current ratio)	< 1,0	3,7	2,9	2,8	2,7	2,6
weerstandvermogen PO	5% - 20%	18,2%	12%	10%	10%	10%
rentabiliteit	0%	-3,5%	-2,8%	-1,3%	-1,1%	-2,0%

Overige Rapportages

6.1.4. Risicoparagraaf

Er is een aantal risico's te onderkennen met betrekking tot de toekomstige financiële ontwikkelingen van SKO De Streek:

De dalende leerlingenaantallen

De krimp (dalend leerlingenaantal als gevolg van de dalende basisgeneratie) leidt ertoe dat minder leerlingen de basisscholen van SKO De Streek bezoeken dan voorheen. Deze terugloop in leerlingenaantal heeft gevolgen voor de werkgelegenheid bij onze stichting. Tevens betekent de krimp dat de materiële inkomsten (sterk) zullen dalen. Daarop wordt reeds binnen SKO De Streek geanticipeerd. Middelen zullen zoveel mogelijk worden aangewend voor het primaire onderwijsproces en overschrijdingen worden zoveel mogelijk voorkomen.

Ontwikkelingen arbeidsmarkt

Het tekort aan leerkrachten in het primair onderwijs wordt op de korte- en langere termijn steeds groter:

M.b.t. de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt voor wat betreft het primair onderwijs is er sprake van een hoger aantal vacatures dan ooit:

Een prognose van het aantal niet vervulde vacatures is 4.000 in 2020 (bron: AOB).

Daarnaast neemt de instroom vanuit de PABO's drastisch af: 7.000 afstudeerders in 2007 en 4.000 in 2015.

Conjunctuurinvloeden op de rijksbekostiging onderwijs

De gevolgen van deze stille en sluipende rijksmaatregelen, in een tijd van stijgende exploitatiekosten komen waarschijnlijk neer op minder formatieomvang in de scholen en meer leerlingen in de groepen.

Leegstand lokalen

Door het teruglopende aantal leerlingen de komende jaren op bijna alle scholen van SKO De Streek, wordt het bedrag dat per leerling betaald wordt aan huisvesting steeds groter. Er zullen meer schoollokalen leeg komen te staan, terwijl de kosten voor een heel gebouw voor rekening van de organisatie blijven.

Zowel gemeente als schoolbesturen hebben belang bij een goede oplossing. We werken vanuit dezelfde waarden: kinderen goed opleiden en ouders daarbij betrekken.

De vraag is waar de gemeenten onderwijsvoorzieningen en voorschoolse voorzieningen in stand willen houden? Zijn de gemeenten bereid te betalen voor leegstand? Of wil de gemeente daar andere functies in huisvesten?

Daarnaast proberen we leegstand van lokalen op te vangen door externe partners voor vrijkomende lokalen te zoeken. Dat blijkt niet eenvoudig te zijn.

Wet, Werk en Zekerheid (WWZ)

Sinds de invoering van de WWZ heeft circa 90% van de onderwijsbesturen (landelijk) moeite om aan de vervangingsvraag te voldoen (bron: PO Raad), door de beperkingen i.v.m. de ketenregeling en afname van het aantal vervangers voor de kortdurende inval. Voor elke kortdurende vervanging kan de vervanger tegenwoordig ook steeds gemakkelijker kiezen voor een langdurige vervanging (op een andere school / bij een ander bestuur).

Het voert in het kader van dit jaarverslag te ver om al deze onderwerpen hier uitputtend te behandelen.

6.1.5. Interne risicobeheersings- en controlesysteem

Binnen het bestuur wordt intern gewerkt met een risicobeheersings- en controlesysteem. De “Code Goed Bestuur Primair” dient als basis voor het bestuurlijk handelen. De financiële en personele administratie zijn uitbesteed aan het administratiekantoor.

Mutaties in de administratie worden regulier verwerkt na codering en goedkeuring vanuit het management. Bij het administratiekantoor vindt er een controle plaats op juistheid codering en autorisatie. Jaarlijks wordt de jaarrekening opgesteld met toetsing door de accountant en verantwoord aan het ministerie. Gedurende het jaar wordt periodiek beoordeeld of de realisatie van baten en lasten synchroon loopt met de door het bestuur geaccordeerde begroting. De (meerjaren) begroting wordt ingezet als stuurinstrument voor de beheersing van activiteiten. Eventuele afwijkingen worden geanalyseerd en bepaald of er aanvullende actie noodzakelijk is om op koers te blijven.

Terugkijkend, maar zeker ook vooruitkijkend naar de toekomst mag geconcludeerd worden dat de planning & control cyclus steeds meer inbedding heeft gekregen binnen SKO De Streek. Managementinformatie wordt periodiek geactualiseerd. Daarnaast wordt er gewerkt met een periodieke analyses, waarbij ontwikkelingen omtrent baten, lasten en investeringen op detail niveau beoordeeld worden, aangevuld met een prognose voor het gehele kalenderjaar, waarbij de budgetten als targets gelden. Verder wordt een liquiditeitsbegroting opgesteld, die gedurende het verslagjaar periodiek getoetst wordt aan de realisatie. Het kosten- en budgetbewustzijn bij schooldirecteuren is meer en meer vergroot. Vooraf zoveel mogelijk grip krijgen op ontwikkelingen is een constant aandachtspunt.

6.1.6. Rapportage en verantwoording toezichthoudend orgaan

Er is frequent overleg tussen bestuursdirectie en Raad van Beheer. De meerjarenbegroting wordt ingezet als stuurinstrument voor de beheersing van activiteiten en om de koers te bepalen. Communicatie met betrokkenen over lopende ontwikkelingen, potentiële en eventuele beheersing van risico's vindt plaats bij het reguliere besluitvormingsproces. In de loop van 2017 heeft de Raad van Beheer het besluit genomen om in zee te gaan met Wijs Accountants.

Verder zijn er geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum.

7. Jaarrekening

7.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt een nadere toelichting op de totstandkoming van de balans en de exploitatierekening gegeven.

7.1.1 Balans

ACTIVA	2017 EUR	2016 EUR	Vershil EUR
Vaste activa			
1.2 Materiële vaste activa	<u>1.324.433</u>	<u>1.112.724</u>	<u>211.709</u>
Totaal vaste activa	1.324.433	1.112.724	211.709
Vlottende activa			
1.5 Vorderingen	818.915	764.273	54.642
1.7 Liquide middelen	<u>3.589.104</u>	<u>4.312.772</u>	<u>-723.668</u>
Totaal vlottende activa	4.408.019	5.077.045	-669.026
Totaal activa	5.732.452	6.189.769	-457.317
PASSIVA	2017 EUR	2017 EUR	Vershil EUR
2.1 Eigen vermogen	3.361.564	3.757.736	-396.173
2.2 Voorzieningen	1.171.750	1.330.179	-158.429
2.4 Kortlopende schulden	<u>1.199.138</u>	<u>1.101.854</u>	<u>97.284</u>
Totaal passiva	5.732.452	6.189.769	-457.317

Activa

De totale investeringen bedragen € 544.279, een specificatie is te vinden in de toelichting op de balans.

Eigen vermogen

Door het negatieve exploitatieresultaat is het eigen vermogen gedaald ten opzichte van vorig jaar.

7.1.2 Grondslagen

Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Stichting Katholiek Onderwijs de Streek is het bevoegd gezag en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Stede Broec en Drechterland.

1.2 Continuïteit

Het eigen vermogen van SKO de Streek bedraagt per 31 december 2017 €3.361.564 positief

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

SKO de Streek is feitelijk gevestigd op Dam 20 A, 1613 AL Grootebroek te Stede Broec en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41234504.

1.7 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van SKO de Streek zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.12 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

2.4 Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.2 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

3.6 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.8 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.9 Eigen vermogen

3.9.1 Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

3.9.3 Overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve 1e waardering

Deze bestemmingsreserve is gevormd door de activering van de aanwezige inventaris. Jaarlijks vermindert, middels resultaatsbestemming, deze bestemmingsreserve met de afschrijvingslast van de desbetreffende activa.

Bestemmingsreserve - Algemene reserve privaat

De algemene bestemmingsreserve privaat is gevormd vanuit de fusie in het jaar 2013 en betreft de oorspronkelijke eigen vermogens van de gefuseerde scholen, de oorsprong hiervan dateert al uit 2006.

Bestemmingsreserve – Reserve privaat scholen

Dit betreft de reserve van de scholen en is opgebouwd uit inkomsten en uitgave van acties.

Bestemmingsreserve - Samenwerkingsverband

Voor de zorgmiddelen van Samenwerkingsverband De Westfriese Knoop voor de periode augustus 2015 t/m december 2017 zijn niet volledig besteed per eind 2017. Daarnaast is het in 2015 ontvangen batig saldo van de oude samenwerkingsverbanden nog niet volledig besteed. Er is een bestemmingsreserve gevormd om dit saldo te borgen voor besteding op een later moment.

3.10 Voorzieningen

3.10.1 Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

3.10.2 Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening. Per 31 december 2017 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 104,4%.

3.10.4 Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 2,50% (2016: 2,50%) als disconteringsvoet gehanteerd.

3.10.5 Voorziening groot onderhoud gebouwen

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

3.12 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4. Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.2 Pensioenen

SKO de Streek heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

4.6 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

5.1.2 Rente- en kasstroomrisico

SKO de Streek loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt SKO de Streek risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt SKO de Streek risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Met betrekking tot bepaalde vastrentende schulden (achtergestelde leningen) heeft SKO de Streek renteswaps gecontracteerd, zodat zij variabele rente ontvangt en vaste rente betaalt.

7.2 Balans per 31-12-2017 en 31-12-2016 (na resultaatbestemming)

ACTIVA		<u>2017</u> EUR	<u>2016</u> EUR
Vaste activa			
1.2	Materiële vaste activa	<u>1.324.433</u>	<u>1.112.724</u>
		1.324.433	1.112.724
Viottende activa			
1.5	Vorderingen	818.915	764.273
1.7	Liquide middelen	<u>3.589.104</u>	<u>4.312.772</u>
		4.408.019	5.077.045
Totaal activa		<u>5.732.452</u>	<u>6.189.769</u>
PASSIVA		<u>2017</u> EUR	<u>2016</u> EUR
2.1	Eigen vermogen	3.361.564	3.757.736
2.2	Voorzieningen	1.171.750	1.330.179
2.4	Kortlopende schulden	<u>1.199.138</u>	<u>1.101.854</u>
Totaal passiva		<u>5.732.452</u>	<u>6.189.769</u>

7.3 Staat van baten en lasten over 2017 en vergelijkende cijfers 2016

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>	
	EUR	EUR	EUR	
Baten				
3.1	Rijksbijdragen	11.191.738	10.660.139	10.975.119
3.2	Overige overheidsbijdragen	48.791	58.200	38.942
3.5	Overige baten	<u>103.855</u>	<u>62.528</u>	<u>64.454</u>
	Totaal baten	11.344.384	10.780.867	11.078.515
Lasten				
4.1	Personeelslasten	9.563.801	9.263.400	9.231.601
4.2	Afschrijvingen	332.570	295.596	249.325
4.3	Huisvestingslasten	894.537	855.781	974.619
4.4	Overige lasten	<u>951.653</u>	<u>869.332</u>	<u>824.300</u>
	Totaal lasten	11.742.561	11.284.109	11.279.845
	Saldo baten en lasten	<u>-398.177</u>	<u>-503.242</u>	<u>-201.330</u>
Financiële baten en lasten				
5	Financiële baten en lasten	2.005	14.670	15.049
	Resultaat	<u><u>-396.172</u></u>	<u><u>-488.572</u></u>	<u><u>-186.281</u></u>

7.4 Kasstroomoverzicht per 31-12-2017 en 31-12-2016

	<u>2017</u> EUR	<u>2016</u> EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat baten en lasten	-398.177	-201.330
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	263.202	239.677
- mutaties voorzieningen	-158.429	172.276
Veranderingen in vlottende middelen		
- vorderingen	-54.642	-68.921
- kortlopende schulden	<u>97.284</u>	<u>130.115</u>
	147.416	473.147
Betaalde interest	3.706	-1.365
Ontvangen interest	<u>-1.701</u>	<u>16.414</u>
	2.005	15.048
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>-248.757</u>	<u>286.865</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-544.279	-380.216
Desinvesteringen materiële vaste activa	69.367	9.648
Desinvesteringen financiële vaste activa		
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-474.911</u>	<u>-370.568</u>
Mutatie liquide middelen	<u>-723.669</u>	<u>-83.703</u>
Beginstand Liquide middelen	4.312.772	4.396.475
Mutatie liquide middelen	<u>-723.669</u>	<u>-83.703</u>
Eindstand liquide middelen	<u>3.589.103</u>	<u>4.312.772</u>

7.5.1 Toelichting op de balans

ACTIVA

Materiële vaste activa	Aanschaf-	Cumulatie	Boek-	Investe-	Des-	Des-	Afschrij-	Aanschaf-	Cumulatie	Boek-
	prijs	ve	waarde	ringen	inves-	inves-	vingen	prijs	ve	waarde
	2016	afschrijvin	31-12-	2017	teringen	teringen	2017	31-12-	afschrijvin	31-12-
	2016	gen	2016	2017	aan-	afschrij-	2017	2017	gen	2017
	EUR	EUR	EUR	EUR	schaf	vingen	EUR	EUR	EUR	EUR
	EUR	EUR	EUR	EUR	2017	2017	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2.2 Inventaris en apparatuur	4.326.933	3.214.209	1.112.724	544.279	812.766	743.399	263.203	4.058.446	2.734.013	1.324.433
Totaal materiële vaste activa	4.326.933	3.214.209	1.112.724	544.279	812.766	743.399	263.203	4.058.446	2.734.013	1.324.433

Investeringen in 2017:

- licenties	
- meubilair	189.598
- Inventaris en apparatuur	23.910
- ICT	230.103
- OLP	100.668
Totaal	544.279

	<u>2017</u> EUR	<u>2016</u> EUR
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	16.265	12.213
1.5.2 OCW	549.257	560.206
1.5.6 Overige overheden	-1.656	36.667
Overige		
1.5.7 Overige vorderingen	<u> </u>	<u> </u>
Vooruitbetaalde posten	14.159	19.341
Verstreckte voorschotten	122	172
Nog te ontvangen rente	3.706	16.414
Rekening Courant	234.561	
Vervangingsfonds	<u>5.793</u>	<u>122.552</u>
1.5.8 Overlopende activa	258.341	158.479
1.5.9 Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	3.292	3.292
Totaal vorderingen	<u><u>818.915</u></u>	<u><u>764.273</u></u>

	2017 EUR	2016 EUR
Stand per 1 januari	3.292	4.709
Onttrekking		1.417
Dotatie		
1.5.9 Voorziening wegens oninbaar	<u><u>3.292</u></u>	<u><u>3.292</u></u>

	2017 EUR	2016 EUR
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kasmiddelen	608	793
1.7.2 Tegoeden op bank en giro	<u>3.588.496</u>	<u>4.311.979</u>
Totaal liquide middelen	<u><u>3.589.104</u></u>	<u><u>4.312.772</u></u>

PASSIVA

2.1	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2017 EUR	Resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Stand per 31-12-2017 EUR
2.1.1	Algemene reserve	2.572.184	-362.548		2.209.636
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)				
	Eerste waardering	174.931	-56.207		118.724
	Bestemmingsreserve SWV zware onderst	209.207	72.055		281.262
	Bestemmingsreserve SWV Streek batig saldo	104.152	-908		103.244
		488.290			503.230
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)				
	Algemene reserve privaat algemeen	663.453	-50.000		613.453
	Bestemmingsreserve privaat - scholen	33.809	1.436		35.245
		697.262			648.698
	Totaal eigen vermogen	3.757.736	-396.172		3.361.564

2.2 Voorzieningen

	Stand per 01-01- 2017 EUR	Dotatie 2017 EUR	Onttrek- kingen 2017 EUR	Vrijval 2017 EUR	Mutaties 2017 EUR	Stand per 31-12- 2017 EUR	Kortlopend < 1 jaar EUR	Langlopend 1 -5 jaar EUR	Langlopend > 5 jaar EUR
2.2.1 Personeelsvoorzieningen									
Jubileumgratificaties	101.999	13.027	10.936			104.090		104.090	
	101.999	13.027	10.936			104.090		104.090	
2.2.3 Overige voorzieningen									
Onderhoud	1.228.180	292.037	452.557			1.067.660		1.067.660	
	1.228.180	292.037	452.557			1.067.660		1.067.660	
Totaal voorzieningen	1.330.179	305.064	463.492			1.171.750		1.171.750	

2.4 Kortlopende schulden	2017	2016
	EUR	EUR
2.4.3 Crediteuren	62.585	136.560
2.4.4 OCW kortlopende schulden	109.991	
	337.209	335.937
	46.121	93.794
2.4.7 Belastingen/premies soc. verzekeringen	383.331	429.731
2.4.8 Schulden aangaande pensioenen	105.504	87.203
	3.810	3.517
	87.791	45.916
2.4.9 Overige kortlopende schulden	91.601	49.433
	119.036	85.310
	10.666	1.181
	307.450	304.370
	8.973	8.066
2.4.10 Overlopende passiva	446.125	398.927
Totaal kortlopende schulden	<u>1.199.138</u>	<u>1.101.854</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Langdurige contracten/ afspraken

Er is een contract met ISO groep voor fotokopiëren.
Dit contract loopt 5 jaar van 01-04-2013 tot 01-04-2018.
De kosten in 2017 bedroegen € 28.850.

Er is een nog contract met ISO groep voor fotokopiëren.
Dit contract loopt 3 jaar van 01-06-2015 tot 01-04-2018.
De kosten in 2017 bedroegen € 32.263.

Er is tevens voor zeven scholen een contract met Energie voor Scholen voor gas en elektra.
Dit contract is in 2014 afgesloten voor een periode van 2015-2020.
De kosten in 2017 bedroegen € 116.678

7.5.1 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

Baten	Realisatie 2017 EUR	Begroting 2017 EUR	Realisatie 2016 EUR
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	10.553.162	10.082.691	10.467.642
Niet geormerkte OCW subsidie	332.022	285.828	240.842
3.1.2.2 Overige subsidies OCW	332.022	285.828	240.842
3.1.4 Ontv. doorbetalingen rijksbijdragen SWV	306.554	291.620	266.635
Totaal rijksbijdragen	<u>11.191.738</u>	<u>10.660.139</u>	<u>10.975.119</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
OBD	46.637	57.000	36.530
Loonsubsidie	744		
Overige gemeentelijke bijdragen	1.410	1.200	2.412
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	48.791	58.200	38.942
Overige overheids- bijdragen			
3.2.2 Overige overheidsbijdragen			
Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>48.791</u>	<u>58.200</u>	<u>38.942</u>
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur	51.578	56.028	43.857
3.5.2 Detachering	25.120		
3.5.6 Overige	27.157	6.500	20.597
Totaal overige baten	<u>103.855</u>	<u>62.528</u>	<u>64.454</u>

Lasten

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
	EUR	EUR	EUR
4.1 Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	6.941.354	8.963.294	7.036.829
Sociale lasten	1.571.212		1.603.864
Pensioenpremies	937.454		771.388
Overig	-106.950	-97.073	-139.453
4.1.1 Lonen en salarissen	<u>9.343.070</u>	<u>8.866.221</u>	<u>9.272.628</u>
Dotatie voorziening Personeel niet in loondienst	13.027	10.000	10.000
Arbokosten	40.933	53.000	56.127
Kantinekosten	6.652	6.254	5.971
Wervingskosten personeel	23.420	14.500	13.805
Kosten ingehuurd schoolpersoneel	211.861	131.335	122.309
Rugzak-leerlingen	28.011		15.017
Kosten scholing en studiedagen	211.829	224.955	165.930
Kosten jubilea personeel	13.501	11.510	
Overig	52.983	16.125	13.349
4.1.2 Overige personele lasten	<u>602.217</u>	<u>467.679</u>	<u>403.524</u>
4.1.3 Af: Uitkeringen VF	301.871	70.500	346.570
Af: Overige Uitkeringen	79.615		97.982
Totaal personeelslasten	<u><u>9.563.801</u></u>	<u><u>9.263.400</u></u>	<u><u>9.231.600</u></u>

Het aantal personeelsleden in 2017 is 226 met een totale WTF van 143,0528.

In de lonen- en salarissen zijn loonkosten met betrekking tot onderhoud- en schoonmaakkosten gecorrigeerd en geclassificeerd naar de huisvestingslasten.

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
	EUR	EUR	EUR
4.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa			
Inventaris en apparatuur	263.203	295.596	239.677
Boekresultaat activa	69.367		9.648
Totaal afschrijvingen op materiële vaste activa	<u><u>332.570</u></u>	<u><u>295.596</u></u>	<u><u>249.325</u></u>

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
	EUR	EUR	EUR
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	30.821	32.384	16.384
4.3.3 Onderhoud	48.258	36.900	72.880
4.3.4 Energie en water	173.497	175.680	172.533
4.3.5 Schoonmaakkosten	262.874	248.280	251.137
4.3.6 Heffingen	23.670	23.800	22.821
Afvalverwijdering	12.741	12.050	11.457
Kosten beveiliging	3.117	1.725	3.486
Tuinonderhoud	17.655	14.600	19.072
Jaarlijkse contract- werkzaamheden	28.687	17.325	25.772
Overige huisvestingslasten	<u>1.180</u>	<u>1.000</u>	<u>1.000</u>
4.3.7 Overige	63.380	46.700	60.787
4.3.8 Dotatie groot onderhoud	<u>292.037</u>	<u>292.037</u>	<u>378.077</u>
Totaal huisvestingslasten	<u>894.537</u>	<u>855.781</u>	<u>974.619</u>

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
	EUR	EUR	EUR
4.4 Overige lasten			
Administratiekantoor	124.026	125.000	115.787
Accountant	15.462	13.443	13.443
Juridische adviezen	4.703	10.000	11.128
Deskundige adviezen overige	117.943	100.000	59.286
Kantoorbenodigdheden	799	1.275	2.070
Drukwerk	2.314	3.950	3.331
Telecommunicatie	22.318	19.625	20.726
Porti en verzendkosten	2.145	2.930	2.467
Overige			18
4.4.1 Administratie-/ beheerslasten	<u>289.710</u>	<u>276.223</u>	<u>228.256</u>
Kosten netwerkbeheer			
Onderhoud inventaris & apparatuur	2.623	4.895	4.869
ICT-hardware < € 1.000	30.013	25.650	29.695
Bouw/ beheer website	<u>20.719</u>	<u>13.150</u>	<u>23.524</u>
	53.355	43.695	58.088
Onderwijsleerpakket methode	172.476	185.919	162.955
Leermiddelen rugzak- leerlingen	1.661	3.000	7.500
Repro/ drukwerk leermiddelen	83.071	86.705	93.949
Kosten beheer/ licenties	<u>125.527</u>	<u>114.865</u>	<u>113.549</u>
	382.735	390.489	377.953

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
	EUR	EUR	EUR
Bibliotheek/ documentatiecentrum	13.159	12.140	13.111
Toetsen en testen	33.455	34.800	37.011
Culturele activiteiten	22.830	27.846	19.373
Schoolreisjes/ excursies	1.517	1.405	1.726
Sportdag/ vieringen	3.920	2.250	3.698
Aanschaf kleine inventaris < € 1.000	9.321	4.800	10.494
TSO kosten	265	100	100
Overige lasten	15.507	902	14.244
	<u>99.974</u>	<u>84.243</u>	<u>99.757</u>
4.4.2 Inventaris/ apparatuur	<u>536.063</u>	<u>518.427</u>	<u>535.798</u>
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen			
Abonnementen	6.334	5.275	6.027
Contributies	20.784	22.000	21.524
Verzekeringen	10.283	6.350	5.928
Overige heffingen	6.540	7.275	7.293
Kosten MR/OR	3.879	5.512	4.512
Vergaderkosten	1.227	785	1.296
Representatiekosten	1.961	2.085	2.221
PR en Marketing	5.732	11.500	2.360
Bestuurs- en vacatievergoeding	8.345	8.400	9.085
Overige instellingskosten	60.794	5.500	
4.4.4 Overige lasten	<u>125.879</u>	<u>74.682</u>	<u>60.246</u>
Totaal overige lasten	<u>951.654</u>	<u>869.332</u>	<u>824.300</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	3.706	16.000	16.414
5.5 Rentelasten	1.701	1.330	1.365
Totaal financiële baten en lasten	<u>2.005</u>	<u>14.670</u>	<u>15.049</u>

7.6 Honoraria van de accountant

Opgenomen zijn de in het boekjaar ten laste van de rechtspersoon gebrachte totale honoraria voor:

	2017	2016
Honoraria onderzoek jaarrekening	15.462	13.443
Andere controleopdrachten		
Adviesdiensten op fiscaal terrein		
Andere niet-controlediensten		
	<hr/>	<hr/>
	15.462	13.443

7.7 Verbonden Partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Samenwerkingsverband de Westfriese Knoop	Stichting	Hoorn	4

7.8 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

WNT Topfunctionarissen

Bestuur: 28563

Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking																			
Volgsnummer	(Fictieve) dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Gewezen topfunctionaris	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Taakomvang (fte)	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	Motivering overschrijding bezoldigingsnorm	Toelichting overschrijding bezoldiging
	Ja	Mevrouw	M.		Harlaar	Nee	Directeur	1-jan	31-dec	0,8	70.326,51	11.171,04 €	81.498	€	81.498	Niet van toepassing	€	103.200	

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Taakomvang (fte) vorig verslagjaar	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald deel uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel toepasselijk maximum uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Toelichting overschrijding uitkeringen wegens beëindiging dienstverband

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Taakomvang (fte) vorig verslagjaar	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald deel uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel toepasselijk maximum uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Toelichting overschrijding uitkeringen wegens beëindiging dienstverband
14jan-16	31-dec-16	0,8 €	68.315 €	9.350 €	77.665				€	102.400	Directeur			

Leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking																			
Volgsnummer	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang functie in het verslagjaar	Einde functie in het verslagjaar	Maanden in verslagjaar	Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Maanden vorig verslagjaar	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum in verslagjaar	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum vorig verslagjaar	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum gehele tijdvak 1 t/m 12 maanden	Maximum uurtarief in verslagjaar	Werkelijk uurtarief in verslagjaar voldoet aan maximum	Werkelijk uurtarief in verslagjaar indien hoger	Maximum uurtarief vorig verslagjaar	Werkelijk uurtarief vorig verslagjaar voldoet aan maximum

Toesichthoudend topfunctionarissen																		
Volgsnummer	Dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Functie-categorie	Aanvang functie	Einde functie	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	Motivering overschrijding bezoldigingsmaximum	Toelichting overschrijding bezoldigingsmaximum	
1	Nee	De heer	J.H.M.		Molenaar	Voorzitter	1-1	31-12	1.500,00		1.500,00		1.500,00		19.350,00			
2	Nee	De heer	A.		Bos	Lid	1-1	31-12	1.500,00		1.500,00		1.500,00		12.900,00			
3	Nee	De heer	J.G.M.		Klein Swormink	Lid	1-1	31-12	1.239,67		1.239,67		1.239,67		12.900,00			
4	Nee	De heer	G.C.M.		Poppelier	Lid	1-1	31-12	1.500,00		1.500,00		1.500,00		12.900,00			
5	Nee	Mevrouw	L.		Blok-Mol	Lid	1-1	31-12	1.185,00		1.185,00		1.185,00		12.900,00			

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald deel uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel toepasselijk maximum uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Toelichting overschrijding uitkeringen wegens beëindiging dienstverband
1-1	31-12	1.500,00		1.500,00					19.200,00				
1-1	31-12	1.500,00		1.500,00					12.800,00				
1-1	31-12	1.239,67		1.239,67					12.800,00				
1-1	31-12	1.500,00		1.500,00					12.800,00				
1-2	31-12	1.086,25		1.086,25					11.733,33				

Toelichtingen op de bezoldiging van topfunctionarissen		Enkelvoudig Realisatie	
EUR Bedragen: x 1			
Complexiteitspunten			
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten			4
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten			2
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren			1
Totaal aantal complexiteitspunten			7
Bezoldigingsklasse		C	
Bezoldigingsmaximum		€	129.000
Afwijkende bezoldigingsklasse			
Afwijkend bezoldigingsmaximum			
Toelichting op de WNT			

7.9 Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (model G)

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzingsdatum	Bedrag van toewijzing	Bedrag ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:	
					geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule						X

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslag jaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzingsdatum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
Totaal			-	-	-	-

G2-B Doorlopend per ultimo verslag jaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzingsdatum	Bedrag van de toewijzing	Saldo 1-1-2017	Ontvangen t/m verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12-2017	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Totaal			-	-	-	-	-	-

8. Overige gegevens

8.1 Bestemming van het resultaat

2.1 Eigen vermogen	<u>Resultaat</u> EUR
2.1.1 Algemene reserve	-218.438
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	
Bestemmingsreserve eerste waardering	-56.207
Bestemmingsreserve SWV zware onderst	-72.055
Bestemmingsreserve SWV Streek batig saldo	-908
	<u>-129.170</u>
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)	
Algemene reserve privaat algemeen	-50.000
Bestemmingsreserve privaat - scholen	1.436
Bestemmingsreserve MR	
	<u>-48.564</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>-396.172</u></u>

8.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met financiële effecten op de jaarrekening 2017.

9. Toekomstparagraaf

9.1 Begroting 2018

	Begroting 2018	Begroting 2017
	<u>EUR</u>	<u>EUR</u>
Baten		
3.1	Rijksbijdragen	10.913.658
3.2	Overige overheidsbijdragen	10.660.139
3.4	Overige baten	58.200
	<u>108.404</u>	<u>62.528</u>
	11.078.262	10.780.867
Lasten		
4.1	Personeelslasten	9.450.333
4.2	Afschrijvingen	9.263.400
4.3	Huisvestingslasten	273.516
4.4	Overige lasten	870.680
	<u>794.257</u>	<u>855.781</u>
	11.388.786	11.284.109
	-310.524	-503.242
Saldo baten en lasten		
Financiële baten en lasten		
5	Financiële baten en lasten	2.145
	<u>2.145</u>	<u>14.670</u>
	-308.379	-488.572
	Resultaat (-/- is negatief)	-488.572

Bijlage 1: Onze scholen

Stichting Katholiek Onderwijs De Streek omvat vanaf juli 2017 negen basisscholen

Contactgegevens van het bevoegd gezag

Bestuursnummer	28563
Naam van instelling	Stichting Katholiek Onderwijs De Streek
Adres van instelling	in basisschool De Hussel, Dam 20 A, 1613 AL Grootebroek
Telefoonnummer	0228-524096
E-mailadres	bestuursdirectie@sko-destreek.nl
Internetsite	www.sko-destreek.nl
Contactpersoon jaarverslag	ONS onderwijsbureau, dhr. E.V. Cools
Telefoonnummer contactpersoon	045-8504760
E-mailadres contactpersoon	e.cools@onsonderwijsbureau.nl
Naam administratiekantoor	Ons Onderwijsbureau
AK-nummer	401

Contactgegeven van de scholen

De Uilenburcht

Zesstedenweg 182, 1613 KD Grootebroek
Telefoon: 0228-511669
Directeur: Coby Bosker
Email: directie@bsuilenburcht.nl
Website: www.bsuilenburcht.nl

De Hussel

Dam 20A, 1613 AL Grootebroek
Telefoon: 0228-520610
Directeur: Ellen Roelofs
e-mail: directie@dehussel.nl
website: www.dehussel.nl

De Molenwiek

Korenmolenaar 4, 1611 XE Bovenkarspel
Telefoon: 0228-512080
Dependance:
Brilliant Starstraat 90, 1611 DT Bovenkarspel
Directie: Mariëlle van Wijk
e-mail: directie@bsdemolenwiek.nl
website: www.bsdemolenwiek.nl

De Willibrordus

De Bouw 64, 1611 JH Bovenkarspel
Telefoon: 0228-513251
Directeur: Margo Kok - Engeringh
e-mail: directie@willibrordusbk.nl
website www.willibrordusbk.nl

De Baskuul

Horn 15, 1614 LS Lutjebroek
Telefoon: 0228-511616
Directeur: Anita Huibers
e-mail: directie@debaskuul.nl
website: www.debaskuul.nl

Het Kerspel

Nachtegaal 1, 1616 HB Hoogkarspel
Telefoon: 0228 - 561661
Directeur: Riek de Waal
e-mail: directie@hetkerspel.nl
website: www.hetkerspel.nl

Meester Spigtschool

Duijvenbrug 15, 1616 PD Hoogkarspel
Telefoon: 0228-561809
Directeur: Jack Koomen
e-mail: directie@meesterspigtschool.nl
website: www.meesterspigtschool.nl

Pancratiusschool

Pennekamplaan 58, 1696 CD Oosterblokker
Telefoon: 0229 - 261270
Directeur: Jack Koomen
e-mail: directie@rkspancratius.nl
website: www.rkspancratius.nl

Jozefschool

St. Lucasstraat 2, 1606 BP Venhuizen
Postadres: Postbus 66, 1606 ZH Venhuizen
Telefoon: 0228 - 541456
Directeur: Christien Bruin
e-mail: directie@bsjozefschool.nl
website: www.bsjozefschool.nl

De Regenboog (tot en met juli)

Dr. Nuijensstraat 74, 1617 KD Westwoud
Telefoon: 0228 - 561714
Directeur: tot en met juli Margo Kok
e-mail: directie@regenboogwestwoud.nl
website: www.regenboogwestwoud.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het intern toezichhoudend orgaan van
Stichting Katholiek Onderwijs De Streek
Dam 20 a
1613 AL GROOTEBROEK

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Katholiek Onderwijs De Streek te GROOTEBROEK gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Katholiek Onderwijs De Streek op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2017;
- (2) de staat van baten en lasten over 2017; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Katholiek Onderwijs De Streek, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 25 juni 2018
Wijs Accountants

Was getekend: M.A.M. Heijligers AA

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.